Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

Газетэмнай 1921 оной декабрин 21-hээ гарана | № 139 (14250) | 1976 оной июниин 13, воскресени | Сэн 2 мүнгэн

ТАБАН ЖЭЛЭЙ ТҮРҮҮШҮҮЛ

Сэлэнгын аймагай XX партсъездын нэрэмжэтэ колхоз... дүй дүршэлтэй haалишан, КПСС-эй гэшүүн Нина Ван... Будаева үнинэй хүдэлдэг юм. Ажалай Улаан ...й орденоор шагнагдаhан энэ haалишан даажа абаhан ...үнеэнэйнгээ тус бүриhөө жэл соо 2500 килограмм hү ... байна. Мүнөө энэ нүхэрнай зунай бэлшээриин ... бүри ехэ hү haaхын түлөө шармайн ажаллана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: haалишан Н. В. БУДАЕВА.

...рины совхозой суута хонишон, коммунист Карп Ман... Тапганов аймаг доторoo 3 удаа чемпионой нэрэ ...дэ хүртэhэн юм. Байгша ондо Карп Манханович ...эхэ хонин бүриhөө 110 хурьга абаад түлжүүлжэ ...

...РАГ ДЭЭРЭ: КПСС-эй Хоринн райкомой гэшүүн, ...ша хонишон К. М. ТАНГАНОВ.

...ын аймагай «Дружба» колхозой залуу тракто... КПСС-эй гэшүүндэ кандидат Цырен Ханда Ши... Санжимитыпова К-700 түхэлэй тракторта Бад... Базаров нүхэртэйгөө ээлжээлэн хүдэлдэг юм. ...еханизатор үнгэрhэн жэлдэ 1.100 гектар паар ха... Тиигээд нёдондо газар хахалагшадай аймагай ... хабаадалсажа, трактористнуудай дундапаа эр... байна.

...Ханда Санжимитыпова мүнөө хабар 500 гек... хахалаа. Тиигээд үшөө 500 гектарта намарай ...алха ба нуга сабшалангай үрэжэл haйжаруулхын ...ган гектарта дисктэй борнойгоор борнойлго хэхэ ... уялга абанхай.

...Г ДЭЭРЭ: залуу трактористка Ц-Х. Санжимиты...

С. БАЛДУЕВАЙ фотонууд.

Захааминай малшадай үүсхэл дэмжэнэбди

МЯХАН ЕХЭЭР АБТАХАЛ БАЙХА

Манай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой малшад хүдөө ажахын продукци ехээр абажа, гүрэндөө худалдаха талаар партиингаа XXV съездын табиhан зорилгонуудые бэелүүлхын түлөө бүхы хүсэ шадалаа элсүүлжэ байна. Бэрхэшээлэй дайралдаашье haa, энэ жэлэй малай үбэлжэлгэ бараг үнгэрөө. Мүнөө малшаднай малаа зунай байрада гаргажа байна.

Адууhа малан зунай бэлшээридэ гарахын урда тээ малшадай суглаан үнгэргэгдөө. Зунай үедэ үхэр бүхэнэй шэгнүүрые 1000 граммhaa бага бэшээр нэмээхэ гэhэн Захааминай аймагай СССР-эй 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ совхозойхидой үүсхэлые манай малшад халуунаар дэмжээд, үндэр уялгануудые абаба.

Энэ жэл колхоздомнай 7 гүүртэ байгуулагдаад, зунай бэлшээридэ гаргагдаа. Тэндэ 740 эбэртэ бодо мал тоологдоно. Бэлшээридэ гараhан малайнгаа толгой бүхэнэй шэгнүүр сүүдхэдэ 1000 граммаар нэмээхэ, 100 үдэрэй туршада 740 центнер нэмэлтэ шэгнүүр абаха гэжэ малшадаймнай абапан социалис уялганууд соо бэшэгдэнхэй.

Колхозоймнай түрүү малшад бүришье ехэ уялга абанхай. Жэшээлхэдэ, гүүртые даагша Тимофей Миронович Калашников хажуудаа хүдэлдэг Виктор Иванович Роговтой даажа абаhан 120 малайнгаа толгой бүхэнэй шэгнүүр сүүдхэдэ 1070 граммаар нэмээхэбди гэhэн уялга абаба. Иимэ уялга баhал малшад Григорий Евлампович Варфоломеев Тимофей Кириллович Варфоломеев хоёр абаа.

Намар гүрэндөө 350 толгой эбэртэ мал худалдахабди. Тушаагдаhан малаймнай толгой бүхэн дунда зэргээр 350 килограммhaa бага бэшэ хэмжүүртэй байха. Тэдэнэй 80 процентнь тарган гэhэн сэгнэлтэтэйгээр абтаха.

Эрхим haйнаар хүдэлжэ байhан малшадые урмашуулжа байхын тула колхозой правлени, партком, профсоюзай местком болон ВЛКСМ-эй комитет социалис мүрысөөнэй гурим баталаа. Малшадай дунда дэлгэрhэн социалис мүрысөөнэй дүн hара бүри ба малай бэлшээриhээ бууhан хойно гаргагдаха юм.

hарын дүнгөөр илаhан малшанда улаан тугхан, мүнгэн шантайгаар барюулагдаха, тэрэнэй хүндэлэлдэ колхозой түб тосхондо ажалай алдар солын туг үргэгдэхэ. Зунай бэлшээриин үедэ малайнгаа толгой бүхэнэй шэгнүүрые сүүдхэдэ 1000 граммhaa бага бэшээр нэмээhэн малшанда колхозой правлени, партком, профсоюзай местькомой болон ВЛКСМ-эй комитедэй Хүндэлэлэй грамота 300 түхэриг мүнгэн шантайгаар, 900 граммhaa бага бэшээр нэмээhэн малшанда баhал грамота 250 түхэриг шантайгаар барюулагдаха.

Зунай бэлшээридэ байhан малшадые соёлой, медицинын, худалдаа наймаанай талаар хангаха хэмжээ ябуулганууд хараалагданхай. Тэдэнэр комплексно арга хэрэглэхэ юм. Тиихэдэ шэнэ газетэ, журнал саг болзортоо эльгээгдэжэ, элидхэл, хөөрэлдөөнүүд ходо болоко байха.

А. КАЛАШНИКОВ,
Мухар-Шэбэрэй аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой парткомой секретарь.

ХОЁРДОХЁО УhАЛЖА ЭХИЛБЭ

Эгсэ найман жэлэй саада тээ Анаагай совхоздо саг үргэлжэ сабшалан дээрэ хүдэлхэ звено байгуулагдаа hэн. Тиихэдээ луговодуудынь барагсаан наhажаал болоhон хүнүүдhээ бүридэhэн байгаа. Тэрэ үедэ залуушуул юрэдөө газар уhалха тээшэ харахашье дурагүй, харин энэмнай гансал пенсионернууд-үбгэдэй хэхэ ажал гэжэ тоолодог hэн.

Мүн сабшалан тулаа хүтэлбэрилэгшэдшье гиимэ ехэ анхарал табидаггүй байгаа гэхэдэ алдуугүй. Луговодууд ехэнхидээ түмэр хүрзэ барихай ажаллажа ябадаг hэн гэжэ мүнөө хүнүүд тэрэ үеын байдалые hанан хэлсэдэг юм. Харин 1970—1971 онуудhaa хойшо, сабшалан хадалан haйжаруулха тухай онсо анхарал табигдадаг болоко, мелиоративна машина техникэ олон болоод, залуушуул энэ ажалда хүдэлдэг болоо hэн.

Тус совхоздо лугомелиоративна звеное Ёндон Абидуевич Ринчиндоржиев үнинэй даажа ябана. Ниитын адууhа малые үбhэ тэжээлээр хангаха зорилгоор, жэлhээ жэлдэ сабшалангаа haйжаруулжа, улам ехэ үбhэ ногоо ургуулдаг болоо.

Жэшээлхэдэ, үнгэрhэн табан жэл соо Ёндон Абидуевичай звено сабшалангай ургасые хоёр дахин дээшэлүүлжэ, тэрэнь анхан 7000 центнер байhанаа, нёдондо 14000 центнертэ хүргэгдөө hэн. Тиин шэнэ табан жэлдэ тэрэ звено сабшалангай ургасые 20.000 центнертэ хүргэхэ гэhэн зорилго урдаа табинхай. Олон жэл удаагаар оролдосотой ажал хэhэнэй түлөө нүхэр Ринчиндоржиев Ажалай Улаан Тугай орденоор шагнагдаhан байна.

— Ёндон Абидуевич үбhэ ногооной үндэр ургаса абахын түлөө үнэн зүрхэнhөө оролдожо ябадаг, — гэжэ Анаагай совхозой нэгэдэхи отделениие эрхилэгшэ Валентин Николаевич Бородин хэлэнэ. — Тэрэнэй звенодо бүхыдөө 1041 гектар сабшалан даалгагданхай. Тэрэнь бүхыдөө уhалагдана. Тэндэ хабартаа 3000 тонно шэбхэ гаргагдаа. Баhа 120 тонно минеральна үтэгжүүлгэ тараагдаа. Тиигээд hүүлээрнь түрүүшын уhалалга хаhа соогоо хэгдээ hэн. Мүнөө үедэ газарынь хоёрдохёо уhалагдажа байна.

Энээнhээ гадна, үнгэрhэн үбэл 40 гектар харгана бургааhа сэбэрлээд, олон жэлэй ногоо тариhан байгаа. Тиин бүхы дээрэнь абаха болоо haa, 400 гектар тари мал ногооной ургаса абтаха ушартай

Нүхэр Ринчиндоржиевай звенодо хамта 12 хүн хүдэлдэг. Тиихэдээл горитой ехэ ажал бүтээгдэнэ. Захаhаа абан хэлэхэ болоо haa, Баруун Үльдэргэ гэжэ гол дээрэ уhалууриин шэнэ хаалта баригдаа, haнааб татагдаа.

— Арбадахи табан жэлэй эхиндэ иимэ эршэ зориг түгэлдэр ажал хэжэ эхилhэн энэ звено 1976 ондо гектар бүриhөө 16 центнерhээ доошо бэшэ үбhэ ногоо ургуулха гэhэн уялгаяа сохом дүүргэхэ бээз, — гэжэ совхозой директор С. Ж. Жамсуев мэдүүлнэ.

Ёндон Абидуевичай звено Хужирта гэжэ газарта жэлэй дүрбэн сагта ажалладаг юм. Тэндэ электрын гэрэл, радио, газетэ, журнал хүү баран бии байбашье, гансал дутуунь гэхэдэ, байра байдалаар тулюур байна. Энээн тухай совхозой дирекци анхарха бээз гэжэ hанагдана.

Вас. ГАЛДАНОВ.
Хоринн аймаг.

БУРЯАДАЙ, ЯХАДАЙ АССР-нүүдэй, ШЭТЫН ОБЛАСТИИН АЖАЛШАДАЙ СОЦИАЛИС МҮРЫСӨӨНЭЙ 1976 ОНОЙ ЯНВАРЬ-МАЙ hАРАНУУДАЙ ЗАРИМ ДҮНГҮҮД

	Түсэбэй дүүргэлтэ (%)		
	Буряадай АССР	Яхадай АССР	Шэтын область
ПРОМЫШЛЕННОСТЬ			
Продукци худалдалга	100	103	102
Ажалай бүтээсэ	99	100,5	101
Промышленна предприятинуудай тоо—бүхыдөө	199	160	211
Тэрэ тоодо продукци худалдаха түсэбөө дүүргээгүй предприятинуудай тоо	38	31	32
Бүхы предприятинуудай тоодо — процентээр	19	19	15
ХҮДӨӨ АЖАХЫ			
Мал ажалай гол продуктнуудые бэлэдхэлгэ (хахад жэлэй түсэбэй дүүргэлтэ):			
Мяхан	77	110	71
hүн	76	66	74
Үндэгэн	99,3	77	86
КАПИТАЛЬНА БАРИЛГА			
Гүрэнэй түбэй капитальна hомололго — бүхыдөө	84	96	85
Тэрэ тоодо барилга-хабсаралгын хүдэлмэри	88	96	88
Барилгада үгтэhэн капитальна hомололго:			
hургуулинуудай барилгада	51	118	62
Хүүгэдэй эмхи зургаануудай барилгада	87	101	88
Больница ба поликлиникэнүүдэй барилгада	157	80	71
Гэр байра ашаглалгада оруулалга (хахад жэлэй түсэб)	47	37	37
Өөhэдын хүсөөр бүтээгдэhэн подрядна хүдэлмэриин хэмжээн	95	102	94
АЖАЛШАДАЙ ХЭРЭГЛЭМЖЭ ХАНГАЛГА			
Хэрэглэмжэ хангалгын хэмжээн — бүхыдөө	99,4	104	99
ХУДАЛДАА НАЙМААН			
Гүрэнэй ба кооперативна худалдаа наймаанай эд бараанай розничнo эрьесэ (нэмэлтэ даабаритайгаар)	102	99,8	99

БурАССР-эй СТАТИСТИЧЕСКЭ УПРАВЛЕНИ

БУЛАГАЙ hААЛИШАДАЙ ЗОРИЛГО

Булагай haалиин гүүргэ Сэлэнгын аймаг соо томо фермэнүүдэй нэгэн юм. Мүнөө эндэ 84 haамхай үнеэ долоон haалишан даажа абанхай ажаллана. Үбэлэй долоон hара соо тус фермын коллектив үнеэн бүриhөө 1200 килограмм hү haaха уялга абаа hэн. Тэрэ уялгаяа эндэхи haалишад дүүргэжэ шадаа.

— Абаhан уялгаяа заагагүй дүүргэхын тула манай haалишад хоорондоо эбтэй эетэйгээр ажаллажа, ажалай эмхидхэл haйжаруулаа, социалис мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр оролсоо. Эдэ мэтэ ажалдаа амжалта туйлахадамнай туhа болоhон юм. Хэрбээ малай эдихэ тэжээлэй элбэг байгаа haa, бүришье ехэ амжалта туйлаха hэмди, — гэжэ тус фермые даагша Дарима Лубсанова манда хөөрэбэ.

Булагай haалишад энэ үбэлдөө үнеэн бүриhөө 1200 килограмм hү haaжа, аймаг соогоо түрүүлжэ гараhан юм. Зарим түрүүшүүл, жэшээнь, Клара Ванданова, Дари Очирова, Тамара Цыбыкдоржиева гэгшэд үнеэн бүхэнhөө 1250 килограмм hү haahан байна.

Зунай эхин hара — июнь хахадлажа, ехэ hүнэй хаhа оробо. Булагайхид зунай хүхэ ногоондо малаа haйса бэлшээжэ, сагаан эдеэ ехээр абаха, үнеэн бүриhөө дунда зэргээр 1200 килограммhaa бага бэшээр hү haaхын түлөө социалис мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр оролсобо. Энэнь Сэлэнгын совхозой Ехэ Сагаанай hү-haалиин фермын haалишадай уряа хандалгада харюу болохо юм.

Үнгэрhэн май hара соо эндэхи фермын haалишад үнеэн бүриhөө 250 килограмм hү haaжа, түсэбөө үлүүлэн дүүргээ. Хэнэйшье мэдэhээр, май hарада фермын хорёо соо үбhэн хоморгонхой, бэлшээри дээрэ ногоон haйса ургаагүй байдаг гээшэ. Тиимэ сагта эдэ шэнээн hү үнеэн бүхэнhөө haaха гээшэ амар хэрэг бэшэ. Июнь hарада намдуу дулаан болоко бэлшээриин ногоон хараа байса haйжараа.

Арбадахи табан жэл соо үйлэдбэриингөө ашаг үрэ дээшэлүүлжэ, абтаhан продукциингаа шанар haйжаруулха байhанаа эндэхи haалишад haйса ойлгоно. Тиимэhээ haahан hүнэйнгөө шанар haйжаруулхын тула булта шармайн оролдоно. Нэн түрүүн үнеэдээ haйнаар haaхые оролдоно. Сагаан эдеэнэй амhартануудые haйса угаажа, сэбэр байлгана. hүеэ заатагүй марляар шүүжэ, хүргэнэ. Нигэжэ ариг сэбэрые сахин, шанарай түлөө тэмсэhэнэйнь ашаар Булагай фермын коллективэй haahан hүнэй шанар haйжаржа, гүрэндэ тушаагдана.

Намжаа дулаан нажарай үедэ ехэ hү haaха гээшэ хүндэтэйшье, харюусалгатайшье хэрэг болоно. Булагай haалишад энэ зундаа сагаан эдеэ элбэгжүүлжэ, гүрэндэ hү тушааха түсэбөө амжалтатайгаар бэелүүлхэ гэжэ найдагдана.

Б. ШИРЕТОРОВ,
манай штатнабэшэ корреспондент.

Хүнгэн промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдэй haйндэр

Хүнгэн промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдэй үдэртэ зорюулагдаhан баяраи суглаан Москвада июниин 11-дэ болобо. Гүрэнэй түбэй Концертнэ зал соо мүрысөөндэ илагшад, үйлэдбэриин шэнэ юумэ үүсхэгшэд, эрдэмтэд, ниислэл хотын олониитын түлөөлэгшэд сугларба.

Энэ haлбариин ажалшад өөhэдынгөө haйндэрые ажалай шэнэ туйлалтануудаар угтажа байна гээд СССР-эй хүнгэн промышленностиин министр Н. Н. Тарасов элидхэл хэхэдээ тэмдэглээ. Тэдэнэр үйлэдбэриие улам саашадань хүгжөөхэ, продукциин шанар haйжаруулха арга шэнэ жэнүүдые оролдосотой нэтэрүүгээр бэдэржэ байдаг юм.

Суглаанда хабаадагшад КПСС-эй Центральна Комитедтэ, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумдэ, СССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ эльгээхэ амаршалгын бэшэг нэгэн haналтайгаар баталан абаа.

(ТАСС).

ТАСС ШЭНЭ hОНИН

ДЕКЛАРАЦИДА ГАР ТАБИГДАБА

Советскэ Союз ба Индиин хоорондо хани барисаа, харилсаа холбоо улам саашаданъ хүгжөөхэ тухай Декларацида Кремль соо июниин 11-дэ гар табигдаба.

Энэ Декларацида КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежнев, Индиин Республикын Премьер-Министр И. Ганди гараа табиhан байна.

Гар табилгын үедэ:

Совет талаhaa — нүхэд В. В. Гришин, А. А. Громыко, А. П. Кириленко, А. Н. Косыгин, Ф. Д. Кулаков, Н. В Подгорный, М. А. Суслов, Д. Ф. Устинов, П. Н. Демичев, М. С. Соломенцев, В. И. Долгих, К. У. Черненко, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшонор, СССР-эй министрнүүд байлсаба;

Индиин талаhaa — гадаадын хэрэгүүдэй министр Я. Б. Чаван, түсэблэлгын гүрэнэй министр Ш. Гхош, СССР-тэ байдаг Индиин элшэн сайд И. К. Гуджрал, тусхай тушаалта бусад хүнүүд байлсаа.

(ТАСС).

СОВЕТ-ИНДИИН ХЭЛСЭЭНҮҮД ДҮҮРЭБЭ

Совет-Индиин хэлсээнүүд Кремль соо июниин 11-дэ дүүрэбэ.

Эдэ хэлсээнүүдтэ:

Совет талаhaa — КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежнев, КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. В. Подгорный, КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н Косыгин, КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыко гэгшэд хабаадалсаhан байна;

Индиин талаhaa — Индиин Республикын Премьер-Министр И. Ганди, гадаадын хэрэгүүдэй министр Я. Б. Чаван, түсэблэлгын гүрэнэй министр Ш. Гхош, СССР-тэ байдаг Индиин элшэн сайд И. К. Гуджрал гэгшэд хабаадалсаба.

Эб найрамдал, хани барисаан ба харилсаа холбоон тухай договорой үндэhэ пуури дээрэ Совет-Индиин хани барисаата али бүхы талын харилсаануудые ерээдүйн сагта улам саашаданъ хүгжөөхэ, гүнзэгырүүлхэ ябадалтай холбоотой асуудалнуудые хоёр тала хаража үзэжэ дүүргээ, тэрэшэлэн хоёр талые hонирхуулжа байhаа уласхоорондын асуудалнуудаар hанамжануудаа халан абалсаа.

Эдэ хэлсээнүүд хани ёhоной оршон байдалда үнгэрhэн байна.

(ТАСС).

ИНДИИН ПРЕМЬЕР-МИНИСТР МОСКВАhАА БУСАБА

Советскэ правительствын уряалаар манай орон дотор албанай хэрэгээр айлшалжа байhан Индиин Премьер-Министр Индира Гандиие үдэшэхын тулада ниислэл хотын гудамжануудта хэдэн арбаад мянган москвагайхид июниин 11-дэ гараhан байна.

Шереметьево аэропорт тээшэ ошоhон зам дээрэ москвагайхид Индира Гандиие, нүхэд Л. И. Брежневые, А. Н. Косыгиние, А. А. Громыкые үнэн зүрхэнhөө, хани халуунаар амаршалаа. Мотоциклистнуудэй эскортоор үдэшүүлhэн автомашинануудай ябаhан гудамжанууд Индиин Республикын ба Советскэ Союзай гүрэнэй тугуудаар, «Хани барисаата Индиин толгойлогшодо үнэн зүрхэнэй амар мэндэ!», «Индиин агууехэ арадта халуун амар мэндэ!», «Индиин ба Советскэ Союзай арадуудай хани барисаан, харилсаа холбоон улам бэхижэг, хүгжэг лэ!» гэhэн транспарантнуудаар шэмэглэгдэhэн байгаа.

16 час 20 минута. Индиин Республикын ба СССР-эй гүрэнэй тугуудаар шэмэглэгдэhэн аэропортдо автомашинанууд хүрэжэ ерэнэ. Нисдэлгын талмай дээрэ хүндэлэлэй харуул жагсанхай. Харуулай начальник Индиин правительствые толгойлогшодо рапорт үгэнэ. Индиин Республикын ба Советскэ Союзай гүрэнэй гимнүүд гүйсэдхэгдэнэ.

Л. И. Брежнев Индира Ганди хоёр хүндэлэлэй харуулай жагсаалай урдуур ябажа гараба.

Хани барисаата Индиин Премьер-Министрые ниислэл хотын ажалшадай түлөөлэгшэд, Советскэ Союзда hуража, хүдэлжэ байhан Индиин мэргэжэлтэд, студентнүүд үнэн зүрхэнhөө амаршалhан байна.

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежнев, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгин, СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыко гэгшэд самолёдой трапай дэргэдэ Индиин Премьер-Министрые хани халуунаар, үнэн зүрхэнhөө үдэшэhэн байна.

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо В. Н. Новиков СССР-эй министрнүүд Б. Ф. Братченко, Б. П. Бугаев, И. В. Голдин, ГКЭС-эй түрүүлэгшэ С. А. Скачков, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй хэрэгүүдые эрхилэгшэ М. С. Смиртюков, Моссоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ В. Ф. Промыслов, СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министрэй орлогшо Н. П. Фирюбин, СССР-эй КГБ-гэй түрүүлэгшын орлогшо Г. К. Цинев, СССР-эй МИД-эй протокольно таhагые даагша Д. С. Никифоров гэгшэд И Гандиие мүн лэ үдэшэлсөө.

Орон соогуурнай аяншалхадань, Индиин правительствын толгойлогшотой хамта СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо И. В. Архипов, Индиин Республикада байдаг СССР-эй элшэн сайд В. Ф. Мальцев, СССР-эй МИД-эй коллегиин гэшүүн Н. Г. Сударков гэгшэд ябалсаба.

Индиин Премьер-Министр Индира Ганди Ереванда, Тбилисидэ хүрэхэ юм.

(ТАСС).

ХОТО, ХҮДӨӨГЭЙ hОНИН

ЭРХИМҮҮД ШАЛГАРБА

Хүдэлмэриин шанар haйжаруулха талада мэргэжэлээ дээшэлүүлхэ гээшэ тон ехэ удха шанартай. «Мэргэжэлээрээ эрхимлэгшэ» гэhэн конкурс хүдэлмэришэдэй шадабари дээшэлүүлхэ нэгэ арга нүхэсэл мүн. Иимэ мүрысөөн городой промышленна предприятинуудта ходо үнгэргэгдэдэг.

Байгша оной май hарада авиационно заводой цехүүдтэ иимэ конкурс болоко, мэргэжэлээрээ эрхимлэгшэд заводой конкурсдо хабаадаха болобо.

«Мэргэжэлээрээ эрхимлэгшэдэй» конкурс тус заводто haяхан болобо. Энээндэ таби гаран эрхим мүлигшэ, токарь, слесарь, слесарь-хабсаргагша, электро-гагнуургшад хабаадалсаба.

Мүлигшэд соохоо залуу хүдэлмэришэн Б. Михайлов, үнинэй хүдэлмэришэд соохоо В. Г. Воробьев гэгшэд нэгэдэхи hуурида гараба. Слесарь хабсаргагшад соохоо залуу хүдэлмэришэн Галина Панькова, үнинэй хүдэлмэришэн В. Г. Крупенников гэгшэд эрхим байпанаа харуулба. Слесарьнууд соохоо залуу хүдэлмэришэн В. Гребенщиков, үнинэй хүдэлмэришэн В. В. Галебин, токарьнууд соохоо залуу хүдэлмэришэн А Силин, үнинэй хүдэлмэришэн В. И. Ухаров гэгшэд мэргэжэлтэд соогоо шалгарба. Гагнуургшад соохоо В. Е. Софронов эрхим үрэ дүн харуулаа.

Н. ФЕДОТОВ,
заводой газетын хүдэлмэрилэгшэ.

...РИЛГА ЭМХИТЭЙГЭЭР ҮНГЭРӨӨ

...бан жэлэй түрүү... орооhо тариянай ... баян ургаса ур... аймагай меха... хабарай тарил... алайса ехэтэйгээр ... Газарай гэ... эгээл түрүү... ойдэ Хилганын тариашад газараа ... хүдэлмэри эхилээ ... механизатор... Раднаев, Анато... гэгшэдэй агрегадууд түрүүшын үдэрhөө даабаряа үлүүлэн дүүргэдэг байhан юм. Тиихэдэ эндэхи механизаторнууд хүдэлмэриеэ гол түлэб комплексноор ябуулhан байна. Мүнөө колхозой поли дээрэ ДТ-75 түхэлэй 6, нэгэ К-700 трактор хүдэлгэгдэжэ, сэбэр паар бэлдэнэ. Партиин гэшүүндэ кандидат С. Р. Гармаев, Г. Цыцыков, А. Бадмаев гэгшэд газар хахалалга дээрэ шалгаржа, нормоёо 128—158 процент дүүргэнэд.

Тариашадые хабарай тарилгын үедэ комплексноор хангалгада ехэ анхарал хандуулагдаа. Аймагай соёлой байшангай, ажаhуудалай эрилтэ хангаха комбинадай, больницын, киносетиин, хүгжэмэй hургуулиин, худалдаа наймаанай зургаануудай болон бусадшье олон коллективүүд комплексно бригадын бүридэлдэ орожо, тариашадые хангаа юм.

Мүнөө Хилганын, Бодоной, Уланан механизаторнууд тарилгаяа дүүргээд, ургасаяа харууhалжа, бог буртаг үбhыень, хорхой шумуулнуудыень усадхаха талаар горитой бэлэдхэл хэжэ байна.

Б. ЛИНХОЕВ,
КПСС-эй Баргажанай райкомой парткабинедые даагша.

КПСС-эй XXV съездын шиидхэбэри дүүргэхын түлөө

ЛЬВОВСКО ГУРИМДА — ҮРГЭН ХАРГЫ

Коммунис партиин XXV съезд арбадахи табан жэлдэ ороноо хүгжөөхэ гол шухала зорилгонуудые тодорхойлоо, тэдэниие бэелүүлхэ харгы зам заажа үгөө. Эдэ зорилгонуудай нэгэн худэлмэриин шанар болоно.

«Шанар тухай асуудал бидэ үргэнөөр ойлгодог гээшэбди. Энэ хадаа ажахын ажал ябуулгын али бүхы талада хабаатай ха юм. Үндэр һайн шанар хадаа ажалай болон материальна нөөсэнүүдые арбадхана, гадаадын худалдаанай арга боломжонуудай ургалта, һүүлэй һүүлдэ, общественно эрилтые эрхим һайнаар, үлөмжэ хүсэдөөр хангаха гэһэн хэрэг болоно. Тиимэ дээрэһээ продукциин шанар һайжаруулгада, түсэблэлгын болон хүтэлбэрилгын бүхы онол арга, материальна болон моральна урмашуулгын бүхы гурим, инженерүүд, болон конструкторнуудай хүсэл оролдолго, худэлмэришэдэй уран шадабари хандуулагдаханай байха ёһотой. Партиина организацинууд, профсоюзуудай, комсомолой анхарал эндэл хандуулагдахаар байха ёһотой» — гэжэ КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежнев партиин ЦК-гай тоосоото эндхэл дотор XXV съезд дээрэ тэмдэглэһэн байна.

Партиин Железнодорожно районой районой предприятинуудай бүтээн гаргадаг продукциин шанар һайжаруулха асуудалда ехэ анхарал хандуулдаг болоо. Энэ асуудал райкомой пленумууд, бюрогой заседанинууд, научно-практическа конференцинүүд дээрэ зүбшэн хэлсэгдэнэ.

Алдартай түрүү онол арга ба шэнэ технологи хэрэглэжэ шэнэ ашаар локомотивуудые һанаар забсаргаха, голлодоһогүй продукци бүтээхэ гэһэн СССР-эй Верховно Соведэй депутат Е. М. Мацуковой даадаг электрослесарьнуудай бригадын үүсхэл районой дотороо дэлгэжэдэ. Олон бригада, участогууд голлодоһогүй продукциин бүтээхын түлөө мүрысэнэ.

Бүтээһэн продукцияа голодоһо, ажалагалтагүйгөөр техническэ хиналтын таһагта тушааха гэһэн гурим районой предприятинуудта нэбтэрүүлэгдэдэ. Олонхи заводуудай продукци гүрэнэй аттестаци гаранхай. 9 түхэлэй продукцида Гүрэнэй шанарай тэмдэг олгогдонхой. Олон зүйлэй продукци оройн дотороо мэдээжэ болоходоо гадна, дэлхэйн 30 гаран оронуудта эльсэгдэнэ.

Үйлэдбэриин ашаг үрэ дээшэлүүлхэ, продукциин шанар һайжаруулха зорилгоор предприятинуудта һэлбэн шэнэдхэлгын ехэ худэлмэри хэгдэжэ байна. Предприятинууд шэнэ техникээр хангагдаа, шэнэ технологи нэбтэрүүлэгдэнэ. Энэ талаар үнгэрһэн табан жэлэй хугасаада горитой алхам хэгдээ.

Бүтээн гаргадаг продукциин шанар улам һайжаруулха бүхы арга боломжонууд районой промышленно предприятинуудта бии. Эдэ арга боломжонуудые элирүүлэн хэрэглэхэдэ ехэ шухала. Продукциин шанар һайжаруулха худэлмэри эмхидхэн хүтэлбэрилхэ наһна уялга талаараа баримталагдаһан Львовой предприятинуудай хэрэглэдэг гурим бусад предприятинуудта үргэнөөр нэбтэрүүлхэ ажал ябуулагдана. Энэ гурим гүрэнэй стандартизациин онол аргада түшэглэдэг. Тэрэ хоорондоо нягта холбоотой техническэ, экономическа, социальна ба эмхидхэлэй хэмжээ ябуулгануудые хаража, түсэблэлгын гуримда үндэһэлнэ. Продукциин шанар һайжаруулха комплексно энэ гурим конструкци, чертеж бэлдэхэһээ эхилээд, үйлэдбэриин бүхы процессэ, бэлэн подукци ашаглалта хүртэр нүлөөлдэг юм.

Мүн худэлмэришэн бүхэнэй, ажалшадай коллектив бүхэнэй худэлмэри зүбөөр сэгнэхэ арга олгоно. Һайнаар ажаллаһые урмашуулна, даажа абаһан ажалай түлөө харюусалга дээшэлүүлнэ, ажалай журам һанжаруулха эрилтэ табина.

Энэ гурим нэбтэрүүлхэ талаар тусхай түсэбэй ёһоор районой промышленно предприятинуудта зарим тэды худэлмэри хэгдээ. Голлодоһогүй продукци бүтээхэ Саратовска онол арга прибор бүтээлгын заводто нэбтэрүүлэгдэжэ, продукциин шанар һайжаруулха хэрэгтэ бага бэшээр нүлөөлөө. Заводто бүтээгдэдэг бүхы продукциин 97,5 процентнь голодоһогүйгөөр техническэ хиналтын таһагта тушаагдаг болоо.

Радиомеханик Бусовиковой «Голодоһогүй продукциһаа — өөрын тамгатай болохо» гэһэн үүсхэл нёдондо коллективын соо үргэнөөр дэлгэрһэн юм. Мянга гаран худэлмэришэд энэ үүсхэлые дэмжэжэ, социалис уялгаа амжалтатайгаар дүүргэһэн байна. Нухэр Бусовиковой жэшээгээр ажаллаһан 500-һаа дээшэ худэлмэришэдэй, дэлэмэршэдэй продукцинууд өөрынгөө тамгаар тушааха эрхэдэ хүртэһэн байна. Продукци бүтээлгые эхиһээнь абаад эсэс болотор хинан шалгалжыһн, гоё бэеэ хэрэгтэй материал, детальнуудаар һайнаар хангалхын түлөө мүрысөөн комсомолоо-залуушуулай бригаданууд дунда үргэнөөр дэлгэрһэн юм. Энэ мүрысөөн үйлэдбэриин ашаг түһатай байба. Голодоһо гаргаха ушар үсөөрөө, цехүүдэй хоорондохи харилсаан һайжаржа.

Заводой түрүү худэлмэришэд продукциингаа шанар һайжаруулха арга замуудые бэдэрнэ, шэнэ үүсхэлнүүдые гаргана. Жэшээнь, хэб хэгшэ Барановой «Бригадаараа ажалаа өөһэдөө шалгаха ба продукцияа тушааха коллективэй тамгатай болохо» гэһэн үүсхэл гаргаа.

«Теплоприбор» заводой коллектив бүтээн гаргадаг продукциингаа шанар һайжаруулха асуудалда ехэ анхарал хандуулна. Социалис мүрысөөнэй гурим батална абахадаа, дүнгүүдыень гаргахадаа, ажалай ба продукциин шанар аргагүй харааһаа абтадаг болоо. Мүн «Шанарай отличник», «Алтан гартай мастер» гэһэн нэрэ зэргэ олгохо гурим баталагдаа. Эрхим шанартай продукци бүтээгшэд моральна, материальна урмашуулгада хүртэжэ байна.

Иигэжэ заводой коллектив продукциингаа шанар һайжаруулха худэлмэри гуримтай һайнаар ябуулдаг болоо. Эндэ үйлэдбэрилэн гаргагдадаг бүхы продукци шанарай 1-дэхи категоридо хүртэнхэй юм. 5 түхэлэй приборнуудта Гүрэнэй шанарай тэмдэг олгогдоо. Заводой бүхы продукциин 97,7 процентнь голодоһогүйгөөр тушаагдадаг болоо. Комплексно гурим нэбтэрүүлхэ худэлмэри хэгдэжэ эхилээ.

«Эрхим шанаран табан жэлдэ — бата найдабарита ажал» гэһэн уряатай социалис мүрысөөн локомотивовагон заһабарилгын заводто дэлгэрэнхэй. В. П. Челмодеевэй, Н. И. Викторовой, Ф. Ф. Багинай даадаг бригаданууд энэ мүрысөө үүсхэн хүгжөөгөө. Иимэ уряатай мүрысөөн бүхы завод дотор дэлгэржэ, ЛВРЗ-гэй коллективэй энэ үүсхэлые партиин райком һайшааһан байна.

Бүтээн гаргадаг продукциингаа шанар һайжаруулха талаар ехэ худэлмэри авиазаводто хэгдэнэ. Комплексно гурим нэбтэрүүлхэ асуудал шиидхэгдэжэ байна. Заводой главна инженерэй хүтэлбэрилгэ доро шэнэ совет эмхидхэгдээ. Энэ координационно соведэй болон шанар һайжаруулха худэлмэри эмхидхэн хүтэлбэрилхэ таһагһаа хэхэ ажалай түсэб зохёогдоо.

Продукциин шанар һайжаруулха асуудалда ехэ анхарал хандуулдаг болобошье һаа, энэ талаар үшөө горитой дутагдал бии байна. Гүрэнэй стандартна ба техническэ эрилтэдэ харюусажа шадахагүй зарим зүйлнүүдэй предприятинуудта үшөө бүтээгдэдэг байнаһинь мэдээжэ. Иимэ ушар предприяти бүхэндэ дайралдана. Голодоһо гаргаһан ушарһаа үлүү гаргаша хэрэглэжэ, хохидол ушаруулагдана.

Иимэ дутагдал зайсуулха эрилтэ предприятинуудай коллективүүдэй урда табигдана. Тиихын тула продукцида гүрэнэй ба заводой аттестаци хэхэ шухала. Харин зарим предприятинуудай энэ шухала асуудалда ёһотой анхарал хандуулагдадагүй байһаар.

Продукциин шанар һайжаруулха худэлмэри эмхидхэн хүтэлбэрилхэ комплексно гурим бүхы предприятинуудта нэбтэрүүлхэ шухала. Энэ дүй дүршэл шудалха, нэбтэрүүлхэ хэрэгтэ эмхидхэлэй-техническэ, политическэ худэлмэри зорюулха, бэлдэхэ алхам хэхэ ёһотой болонобди.

Д. НАЗАРОВ,
партиин Железнодорожно районой промышленно-транспортын таһагые даагша.

МҮНӨӨДЭР — ХҮНГЭН ПРОМЫШЛЕННОСТИИН хүдэлмэрилэгшэдэй үдэр

Улаан-Үдын нарин сэмбын комбинадта ажалай түрүүшүүл олон юм. Аппаратна цехэй оператор, коммунис ажалай ударник Татьяна Петровагай нэрэ комбинат соогоо олондо мэдээжэ болонхой. Юһэдэхи табан жэлдэ тэрэ амжалтатай һайнаар худэлөө һэн. Харин арбадахи табан жэлэй түсэбые хоёр дахин үлүүлэн дүүргэхэб гэһэн уялга Татьяна Петрова абаһай. Мүнөө үедэ тэрэ гурбан станок дээрэ худэлнэ. Ажалай баян дүршэлтэй болоһон Т. Петрова залуушуулые һурган хүмүүжүүлжэ, өөрынгөө мэргэжэлдэ һургажа байдаг.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: түрүү худэлмэришэн Т. Петрова.

В. КОЛОСОВОЙ фото.

БУЛТАНДА ХЭРЭГТЭЙ ИНДУСТРИ

Арадай хэрэглэлэй эд барааа үйлэдбэрилгэ арбадахи табан жэлдэ 43—46 миллиард түхэригөөр дээшэлхэ юм. Мүнөөдэр өөһэдынгөө һэлбэрэй тэмдэглэжэ байгаа хүнгэн индустриин худэлмэрилэгшэд энэ зорилго бэелүүлхэ хэрэгтэ горитой хубитаяа оруулха байна. Тэдэнэр энэ үдэрөө ямар амжалтаар угтажа байнаб? Энээн тухай СССР-эй хүнгэн промышленностиин министр Н. Н. ТАРАСОВАЙ хөөрөөнһөө үгтэбэ.

— Манай һалбариин худэлмэрилэгшэдэй һайн ажалһаа партиин XXV съездын табиһан гол зорилгын амжалтатайгаар дүүргэгдэхэ байһанинь бага бэшээр дулдыдана гэжэ тэрэнэр һайн ойлгоно. Түрүүлэгдэмнай ургалта 26—28 процентээр дээшэлхэ юм. 1980 ондо бүд нэхэлгэ 13 миллиард метртэ хүргэгдэхэ. Оёдолой трикотаж хубсаһан бүри олоор оёгдохо, аһмартэ хэлгэ 1,6 дахин дээшэлхэ. Эд бараанай шанар һайжаруулха, ассортиментынь шэнэдхэхэ, олошоруулха асуудалда онсо анхарал хандуулагдаха байна.

Хүнгэн промышленностиин хүгжөөлгэдэ 11 миллиард түхэриг зорюулагдаха юм. Хэдэн арбаад шэнэ предприяти, бүтээсэ ехэтэй хэдэн мянгаад станок ба технологическа линии ашаглалтада оруулагдаха, хэдэн зуутаад предприяти шэнэдхэн байгуулагдаха юм.

Хүнгэн индустриин предприятинууд табан жэлэе һайнаар эхилээ. Жэлэй эхинһээ хойшо түсэбһөө гадуур 500 миллион түхэриг гэһэн эд бараан худалдагдаа. Ивановско камвольна комбинадай, Кулавинска нарин сэмбын фабрикын, Ленинградай «Первомайская заря» нэгэдэлэй, ВЛКСМ-эй 40 жэлэй ойн нэрэмжэтэ Тираспольско оёдолой фабрикын болон бусад олон предприятинуудай коллективүүд һайн үрэ дүн туйлаа.

Энэ һалбариин худэлмэрилэгшэд туйлаһан амжалтаараа һанаагаа амарнагүй, 1976 оной даабариие, мүн бүхы табан жэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхэ арга боломжонуудые элирүүлэн хэрэглэхэ гэжэ оролдоно.

КПСС-эй XXV съездын делегадууд М. Иванникова ба А. Смирнова, оёдолшон Т. Чистякова, мастерай туһалагша Я. Рустамов болон бусад олон түрүүшүүл энэ мүрысөөндэ һайн жэшээ харуулна. Красноярско торгоной комбинадай торго нэхэгшэ, Социалис Ажалай Герой З. Сафонова май һарын хөөрдохи хахадта жэлэйнгээ түсэбөө дүүргэһэн байна.

Олон станогуудые хангахын түлөө худэлөөн шэнэ удха шанартай боложо байна. Энэ хүдэлөөн инженерһүүдэй комплексно эмхидхэлэй ба техническэ хэмжээ ябуулгануудаар батадхагдажа эхилээ.

Гэбэшье эрхим шанартай эд бараан үшөөл багаар гаргагдана. Энэ зорилго бэелүүлхэ хэрэгтэ хүнгэн промышленностиин худэлмэрилэгшэдэй анхарал арбадахи табан жэлдэ онсо хандуулагдаха байна гэжэ Н. Н. Тарасов хөөрөөнһөө тэмдэглэбэ.

(ТАСС).

ТҮРҮҮШҮҮЛНАЙ ОЛОЩОРНО

Нарин сэмбын комбинадай экономист Г. И. БОРИСЕНКО:

Манай комбинадай коллектив өөһэдынгөө найдабарита ажалай амжалтаар үргэбэ. Продукци бүтээхэ, худалдаха таба нарын түсэб үлүүлэн дүүргэгдөө. Дзабарйһаа гадуур 5 мянган метр нарин сэмбэ бүд нэхэгдэһэн байна.

Худэлмэришэд өөһэдынгөө һайндэртэ, мүн июнь сар, гүйсэхэ комбинадай эмхидхэгдэһээр 30 жэлэй ойдо зорюулан, шэнэ уялга абажа, ажалай вахтада жагсаа. Энэ социалис мүрысөөнэй үедэ үйлэдбэриин олон түрүүшүүл шалгаран гараа. Мүн шэнэ үүсхэлнүүд гаргагдажа, эмжэгдөжэ байна. Һайндэрөө, комбинадай ойе ажалдаа амжалта туйлан угтахын түлөө ажалай вахта сонсоогдоһон юм.

РСФСР-эй Верховно Соведэй депутат Л. Н. Глушковагай даадаг ааһоо илгагшадай бригада ажалай вахтада жагсаад, халааһай даабарииие үдэр бүхэндэ 114 процент дүүргэнэ. Таба нарын түсэбһөө гадуур 81 тонно ааһоо илгаһан байна. В. Р. Афанасьевагай хүтэлбэрилдэг бригада халааһай даабарииие 117 процент дүүргэдэг болоо. Ааһоо илгагшадай энэ бригада түсэбһөө гадуур 70 тонно ааһоо илгаа.

«Эрхим шанарай табан жэлдэ — бата найдабарита ажал» гэһэн социалис мүрысөө комбинат дотороо дэлгэрүүлһэн В. Ф. Дмитриевагай бригада таба һарынгаа түсэбые үлүүлэн дүүргэөө. Ааһоо илгагшадай энэ бригада социалис мүрысөөндэ түрүү зэргэдэ гараһаар ушнэй юм.

В. Е. Овчинник түгшын бригада В. Гаврилова̄гай бригадын үүсхэлые дэмжээд, хэдэн станок хангадаг болоо. Дүй дүршэлтэй ... нэхэгшэ Н. И. Кошкарева, залуу нэхэгшэд Валя Федосеева, Валя Максимова ... дэн станок хангадаг болоо... даабариинаа гадуур үдэр бүхэндэ 25 метр сэмбэ бүд нэхэнэ. Тэдэнэр хоёр станогой ороондо гурбан станок дээрэ ажаллажа эхилээ.

Комбинадай 30 жэлэй ойдо зорюулагдаһан залуу сэмбэ нэхэгшэдэй конкурс засоото сонсоогдоо. Манай эрхим сэмбэ нэхэгшэ Александра Ивановна Гриф Москва ... дархи «Пролетарская победа» фабрикада үнгэрэгдэжэ байгаа бүд нэхэгшэдэй бүхэ союзна конкурсдо хабаадалсаха сонхой.

Комбинадай худэлмэришэд гоё һайхан сэмбэ бүд нэхэжэ, худалдаа наймаанай организацинуудта, оёдолой предприятинуудта тушаана. Тэрэнэй бэелүүлжэ ... дахашье ...

АРАДАЙ ЭРИЛТЭ ХАНГАМААР

Республикын нюгагай промышленностиин министр М. Ф. ЗАВГОРОДНЯЯ:

Министерствымнай мэдэлэй оёдолой «Туяана» нэгэдэл, Хиагтын зэрэлгын-трикотажна фабрикын, Сүхын арһанай заводой, Улаан-Үдын сабхиин, валенка даадаг фабрикын худэлмэрилэгшэд хүнгэн промышленностиин худэлмэрилэгшэдэй һайндэрые нэрэтэй түрэлтэгөөр угтаха гэжэ мүрысэһэн байна. «Туяана» нэгэдэлэй коллектив таба нарын түсэбһөө гадуур 161 мянган түхэригэй хубсаһа хунар оёһон байна. Сүхын арһанай заводой худэлмэришэд даабариһаа гадуур 35 мянган түхэригэй продукци бүтээн гаргаа.

Манай предприятинуудай коллективүүд партиин XXV съездын шиидхэбэри бэелүүлхэ, гоё һайхан, һайн шанартай хэрэглэлэй зүйлнүүдые бүтээхэ гэжэ оролдоно. Табан жэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхэ, һайн шанартай продукци бүтээхэ гэһэн уряатай социалис мүрысөөн дэлгэрөө.

«Залуу худэлмэришэндэ — һурган хүмүүжүүлэгшын бүтээхэ», «Худэлмэришэнэй үүсхэлдэ — инженерэй туһаламжа, дэмжэлгэ», «Росси эд барааанда — эрхим шанар» гэһэн уряатай энэ мүрысөөндэ олон худэлмэрилэгшэд хабаадалсана.

Оёдолой нэгдэлэй ахалагша мастер Якушевскаягай даадаг халаан, Сүхын заводой нухэр Томсоной хүтэлбэрилдэг цех, Хиагтын фабрикын С. А. Доржиевагай даадаг цех һайнаар ажаллана.

Арбадахи табан жэлэй эхинһээ хойшо хэдэн шэнэ зүйлэй эд бараан бүтээгдэдэг болоо. Жэшээлхэдэ, Хиагтын фабрикада шэнэ 5 түхэлэй гадар трикотаж хубсаһа хэхэн гаргаха, оёдолшод шэнэ 9 зүйлэй хубсаһа оёжо эхилээ.

Хэрэглэлэй эд бараа бүтээдэг худэлмэрилэгшэд хэрэглэгшэдэй эрилтэ һайнаар хангаха, продукциингаа шанар һайжаруулха гэжэ оролдожо байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Казахай ССР-эй Талды-Курганска областиин Панфиловскэ районой «40 лет Октября» колхоз түсэб үсхэбэрилдэг эгээн ехэ ажахынуудай нэгэниинь болоно. Мүнөө энэ колхоздо 47 мянган хонии тоологлоно. Түсэбтэ арбадахи табан жэлдэ 26 мянга гаран тонно махан, гол түлэб хониной махан гүрэндэ худалдагдаха. хонин һүрэгэй тоо толгой 90 мянганда хүргэгдэхэ.

АПН-эй фото.

МАЛАЙ ТЭЖЭЭЛ — МҮНӨӨДЭРЭЙ ГОЛ АСУУДАЛ

Зунай бэлшээри ашагтайгаар хэрэглэе

Мал ажалтай манай республикын колхоз, совхозуудта эгээл харюусалгатай хаһа ябажа байна. Хаа хаанагүй адууһа мал зунай бэлшээридэ гаргагдажа, ашаг шэмэениь дээшэлүүлхэ саг ерэнхэй.

КПСС-эй XXV съездын шиидхэбэринүүдые халуунаар угтан абаһан республикымнай малшад урдаа ехэ зорилгонуудые табиһан, тодорхой социалис уялгануудые абаһан байна. Энэ жэлдэ республикымнай колхоз, совхозууд үнеэн бүриһөө нёдондоохидо 130—150 килограмм һү сахаха һааха, зуун үнеэн бүриһөө 82 тугал, зуун хонин бүриһөө 80 хурьга абаха зорилготой. Бүхыдөө 700 мянганһаа үсэеэн бэшэ хурьга түлжүүлхэ уялга абтанхай. Тиигэжэ арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлдэ 64,5 мянган тонно мяха, 166 мянган тонно һү, 5.600 тонно ноһоо, 105 миллион үндэгэ абаха зорилго табигданхай.

Абаһан эдэ уялгануудаа бодото харгы дээрэнь бэелүүлхэ гэжэ оролдоһон, малаингаа үбэлжэлгэ оролдосотоноор эмхидхэһэн колхоз-вууд һнала амжалтануудые туйлана. Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ, Түнхэнэй аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ, Баргажанай аймагай Улаанай колхозууд, Хоринэй аймагай Дээдэ-Тайлсын совхоз, Мухар-Шэбэрэй аймагай «Искра», Хиагтын аймагай Рабочаягай нэрэмжэтэ колхоз болон бусад түрүү ажахынууд малаа үбэлжэлгэ эмхитэйгээр үнгэргэжэ, мүнөө адууһа малаа зунай бэлшээридэ гаргажа, мяха, һү абаха, тэрэниие гүрэндэ худалдаха талаар социалис уялгануудаа хүсэд дүүргэжэ байна. Тамир, тэжээлтэй, голдоо гэһэн малгүйгөөр, һарт ороһон, адууһа малайнгаа түл тэмдэглүүлжэ, амжалтатайгаар түл абажа, хурьгалалгануудаа һайнаар абтажа, арга хологүй боложо баабатайгаар түлжүүлэгдээ.

Тиигэбэшье юрэнхы дээрэ республикымнай колхоз, совхозуудта малай үбэлжэлгэ һанагалтагүйгөөр үнгэргэгдөө гэжэ онсолон тэмдэглэхэ болоодоно. Энээндэ тиимэ ямаршье ушар шалтагаан байһагүй. Адууһа малые тэжээхэр, байраар, урдыһаа һаа муу бэшээр хангагдаһан байба. Урда жэлдэхидэ орооболо бүдүүн тэжээл 92,6 мянган, силос 154,3 мянган, хартаабха болон корнеплодууд 6 мянган тонноор ехэ бэлэдхэгдэһэн. Эгээл зарим совхоз, колхозууд малаа тэжээлгэтэй һаань хангагдаагүй, үбэлһөө хойшо тэжээл ба хоолгогүй байнаһааа бэшэ, эхэтэй сенаж болон корнеплод гурил, хашаа хэрэглэлэй гурим дэлгэрүүлэгдэхэ хэрэг байгаа. Энэ ушар хэһээр үүлэжэ. Энэ бүйлүүлхэ цех хэдэн тухэрэжэ тэжээл ба хоолгогүй хүлдаба. Малшадһаа байһан ушарһаа тэжээлэй тэжээл хүсэхэр тэжээгдэж юм.

Хэды тиимэ байбашье, энэ үбэлжэлгын үедэ адууһа малай үхэл гарза, эхэ малай һубайралга урдыһинһаа ехэ байба. Гүрэндэ тушаагдаһан үхэр малай эрэдэ, бүргэшье дундын, хонин гэдэ̄ чинэгүй болжо. Хурьга, тугал, поршоонхо урдахи үбэлжэлгэһэ үнгэрһэн нилээд үсөөн байба.

Иланганаа Хорин, Яруунын, Бэшүүрэй аймагуудай ажахынуудта мал олоор гарзада ороо. Жэшээнь, Бэшүүрэй аймагай Охин-Булагай совхозда урда жэлэй үбэлжэлгэдэ оробол 4.7 дахин олон мал гарзалшоо. Сэлэнгын аймагай Тельманай, Хоринэй аймагай Үдын, Закаминаай аймагай Далахаан, Яруунын аймагай Ивэнгын, Хиагтын аймагай Мөөрөөгын совхозуудта эдэ бодо мал олоор үхэл гарзада ороо. Бэшүүрэй, Нарһатын, Хиагтын «Октябрьскэй», Хэжэнгын, Сүхын, Үдын, «Первомайскэй», Туранай совхозуудта хонид олоор гарзалагдаһан байна. Малай үхэл гарза апрель, май һаранууд үргэлжэлэн байна.

Эдэ бүгэдэ юун дээрэһээ болооб гэхэдэ, колхоз, совхозуудай хүтэлбэрилэгшэд, зоотехнигүүдэй мэргэжэлтэд малай үбэлжэлгэ мүнөө үе сагай эрилтын ёһоор хүлээжэ бэрижэлгэ, ударидажа хашаа, гурэнэй бэелүүлэлгые гүйсэд, малшад эрилтэ хүсэ үгэжэ, үрдэ малые хүлээжэ гарза, мал малай ёһотой һахигдаагүй. Малшадай тараалтые... малай зүйлэй тэжээл ... гаргажа, мал ба малай ... ларгуулха, саг соонь тэдэнэй тэжээгдэжэ ...

Эгээл иимэ байдалай тоохёолдоһые үшөө ехэ малые үрэжүүлхэ хэрэгтэй урдадын ажал, тэжээлэй ажахы һэндэнэ. Майн 1-нэй байдалаар урда жэлэй энэ үешэниине 3.626 үнеэн, гунжан, 2.545 эхэ хүсэтэй үсөөн үрежүүлэгдээд байна бшуу. Иланганаа Баунтын, Загаран, Захааминай, Түнхэнэй аймагуудта энэ худэлмэри һулаар табигдаһан. Эхэ гахайнуудые үрэжүүлхэ хэрэг орой тоогдоногүй. Эгээн энэ ушар шалтагаан дээрэһээ Баргажанай аймагай ажахынууд нёдондо-ойнгоо мэдээ эндэхэ ... хүсэтэй бэелүүлэгдэхэ хүлжээ дутуу ...

Тинхэдэ эхэ гахайнуудые искусственна аргаар үрэжүүлгэ орой хэрэглэгдэхэеэ болёо. Республика дотор гансахан лэ Мухар-Шэбэрэй аймагай «Искра» колхозодо эгээл гансахан хэрэглэгдэнэ.

Саашадаа эдэ бүхы дутагдалнуудые тэсэхэер бэшэ. Юуб гэхэдэ, нмагтал мал ажалда анхаралай һулаһадаһай гэмээр мал ажалай продуктнуудые абаха, тэдэниие гүрэндэ худалдаха энэ жэлэй түсэб, уялганууд муугаар дүүргэгдэжэ байна бшуу. Энэ жэлэй үнгэрһэн 1-дэхи кварталда мяха абалга урда жэлэй энэ үешэнхиһээ 17, һүн — 6 процентээр доошолһон байна. Түрүүшын гурбан һарада үнеэн бүриһөө нёдондоһой энэ үешэнхиһээ 35 килограммаар бага һүн һаалгадаа.

Гүрэндэ тушаагдаһан нүхэй шанар эрид һайжараа гэжэн аргагүй. Энэ жэлэй түрүүшын кварталда худалдагдаһан һүнэй мянгын 13 процентнь эрхим шанартай (1-дэхи сортын), мүн эдэ шэнэ пэнниинь (13 процентнь) шанар муутан байбалшоо. Иимэ муу шанартай һүн Улаан-Үдэ хотодо худалдагдаа. Энээнһээ һайн урганһаа колхоз, совхозуудай энэ жэлэй үедэ зөөлөн үгы ... 38.597 түхэриг олзоо алдаа бшуу. Иланганаа Хэжэнгын, Түнхэнэй, Хурамшаанай аймагуудай ажахынуудай худалдаһан һүнэй шанар муу байна.

Хар-Шэбэрэй аймагуудан түшаһан үхэригүүдэй 43—50 процентнь туранхайда тоологдоо. Хурамхаанай аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз, Мухар-Шэбэрэй аймагай «Родина», Хоринэй аймагай Үдын совхоз жэжэ, туранхай мал олоор тушааһан байна.

Нэгэдэхи кварталда гүрэндэ худалдагдаһан 7.900 шахуу хонидой түс бүриин шэгнүүр миил 23 килограмм болоо. Тушаагдаһан хонид бүхыдөө тооной гэжэ гү, бүгэдэ 94 процентнь туранхай байна. Иланганаа Зэдын аймагай ажахынууд жэжэ, туранхай хонид олоор худалдаһан байна.

Үбэлжэлгын үедэ тохёолдоһон эдэ бүхы дутагдалнуудаа, алдуу эндүүгээ анхаралдаа абажа, арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлдэ хараалһан түсэб, уялгануудаа бэелүүлхын тула малаа зунай бэлшээридэ эмхитэйгээр гаргажа, энэ зохид үе сагые хүсэдөөр хэрэглэхэ шухала. Тиигэгүй һаа, хэлэгдэһэн үгэнүүд хоохон шашалдаан болоод, абаһан уялганууд саарһан дээрэ үлэшэжэ ха юм.

Энэ талаар республикымнай малшад, колхоз, совхозуудай хүтэлбэрилэгшэдэй болон мэргэжэлтэдэй ямар хэмжээнүүдые, ямар шухала хэмжээ абаха зорилготой болонобди? Нэн түрүүн, энэ жэлдэ абтаһан һүн тэжээлэһээ гарзада оруулхагүн гэжэ түсэбөөр оролдохо хэрэгтэй. Иланганаа тэдэниие зуһалангда гаргажаһаа урдаа тэдэнэй хэлүүлһэн, хура бороо ... хамгаалха һарабша, дал түхээрэхэ эрилтэ табигдана.

Малай зуһаланда таряа тэл ажал зүйл, тэжээлэй дабла, мел, гэхэ мэтэ зүйлнүүдые хэжэ үгэхэ хобто хобто бэлдэхэ, хэрэгтэй газарта тэжээл бүйлүүлхэ түхеэрэлэй, гал, хурьгадые адуулха пэйн бэлшээри олохо, малшадаар найдамтай хүнүүдые табиха байна.

Хурьгадые саг соонь эхэнэйнь һалтааха, эрэ эмээгынь, һараарнь, шадалаарнь илгажа, отаранүүдые эмхидхэхэ шухала. Һула, үлбэр хурьгадые амларлажа, онсо харуу һанда табижа, зоовэтеринарна мэргэжэлтэдэй хиналтада абаха эрхэтэй.

Мүнөө жэлдэ гүрэндэ тушаагдаха малаа эртэнһээ илгажа, һайнаар бэлшээрхэ, шахан таргалуулха байна. Эдэ малаа бүлэнһээнь шэгнэжэ, гүүртэ, отаранда бүхэнэдэ нэгэн шэгнүүр абаад, таргалуулхын түлөөдэ эхэлхэ эрхэтэй. Малаа ... шэгнүүр лорхо тааһан ... шэл байсаа хэмжээ. Малаа үдэшэлгэ ... ээ, малай адуулагшадан ажалай түлөөһэнь тодорхойлохо, социалис мүрысөөнэй гуримтай тэдэниие найса танилсуулха ушартай. Малай адуулагшадай худэлмэриин дүнгүүдые һара бүхэндэ гүрсэлжо, зүбшөн хэлэсэжэ, оло нийт анхаралда табиха хэрэгтэй.

Зунай бэлшээриин зүүн үдэртэ үхэр бүхэнэй шэлүүһэнь үүлэ 100 килограммаар нэмээхэ гэһэншэ тодорхой зорилгонууд мал адуулагшадай урда табигдаха байна. Бэлшээриин һайгүй дэхэтэй эртэй сасуу сентябрь һарадаа малаа хаа хаанагүй зүйлнүүдые гүрэндэ тушаалгаха шахан таргалуулхаар ... болоол ... бэлдэхэ болоно. Энэ жэлдэ үхэр бүхэнөө 350 килограммда хүргэжэ, бэлэдхэлэй пунктда тушааха эрилтэ табигдана гээшэ.

Гүрэндэ тушаагдаха хонидо шахан таргалуулха хэрэгтэ онсо анхарал табигдаха байна. Тиимэһээ хаа хаанагүй хонидо шахан таргалуулха байрануудые эртэнһээ бэлдэхэ хэрэгтэй. Тиимэ байрада һайнаар эдеэлүүлэгдэжэ, үһалагдажа байһан хонид 45 үдэрэй түршэдэ шахан таргалуулхаар заха эзэргэтэй. Тиимэ хонид олоор таргалуулха ушартай. Энэ талаар ... бэлшээриин ... Энэ талаар Тиимэ хонидо таргалуулха бодомжолоо, тэрэ үедэ эрид һайжаруулха шэнэ горохоор оёдоһонодой бэлшээри ... Мүнөө жэлдэ 250 мянган хонин энэ аргаар шахан таргалуулха уялга абаһанаа малтажа болохогүй.

Ороондо оруулагдаха эхэ хашарагуудай гүүртэ эмхидхэжэ, тэндэ һайн бухануудые шалгажа табиха, эрхим бэлшээриин һайнаар хангаха хэрэгтэ анхаараа гэжэ. Энэ зүйлэй тэжээлэй ... хэр зэргэ ороондо оруулагдаһан байнаб гэжэ мэргэжэлтэд сагай үргэлжэ һаашаахаа ажаллаха болоно.

Мүнөө үедэ гүүнүүд үнгэлгэжэ байна. Тиимэһээ гүүнүүдые саг соонь ороондо оруулха, адуундаа пайн азарга табиха тушаа мартажа болохогүй. Мүн колхоз, совхозуудта гүүртэ, отарануудай ороондо оруулха дээбэри малшадта эрхимээр тусхай ...

Эхэ гахайнуудые үүлтэрэн үрэжүүлхэ талаар хэ хаанагүй нараатай ажал ябуулха шэнэ ушартай. Тэрэнһээ гадна гүрэндэ мяха худалдаха түсэбөө биелүүлхэ шэнэ ... зарим гахайнуудые намаргаа таргалуулан шахан таргалуулха һааһанда оруулагдаха 12 мянга гаран эшэдэн таргалуулха байна.

Эхэ хониндой отара бүхэндэ байра шадар — 15 гектар зэдэ тариха зорилго табигдаһай. Мүнөө энэ отарын дэргэдэ иимэ тариһа тэгэжэ. Тэдэ республикын дотор бүхыдэө энэ 1.444 отара бии ха... Тиимэһээ үшөө 621 отарада 10—10 гектар тариһа тарибал, бүгэдэ 6.210 гектар нэмэжэ тарих... Гаран гектарта зэлэнһөө ... шадар дүн хамта 19 ... гаран гектарта зэлэнһөө ... ургажа, адагынь 20 мянган тонно шэмэтэ ногоон тэжээл абтаха байна бшуу.

Энэ жэлдэ һаалиин ... түлөө ... Тиигэжэ ... һайнаар гаргажа ... эдеэлүүлхэ хэрэгтэй тэжээлэй ... Тиигэжэ зунай бэлшээриие ... үедэ үнеэн бүриһөө ... рэгээр 5 ... шэгнүүр ... 1.000 килограмм ... һү абахаар ... табигдана. ... бан үдэр ... нийн һү ... һаахая хэлжэ ... дүүргэлтэ ... шалгаха ... да социалис мүрысөөн ... дэлгэрүүлхэ шухала.

Малай ашаг шэмэ дээшэлүүлхэ ... энэ сагай ашаг ... дээшэлхэ ... эгээл зохид саг — бэлшээриин хайнаар ... хэрэглэхын түлөө бүгэдэ хүсэеэ тэмсээл.

И. ВОРОБЬЕВ,
КПСС-эй обкомой хүдөө ажахын таһагые даагша орлогшо.

Улаан-Үдын Ленинэй орденто ЛВРЗ-гэй механическа цехтэ коммунис ажалай ударник Сергей Иванович Гусагай бригадын фрезеровщигууд 22 станог дээрэ хүдэлнэ. Тэдэнэр ямаршье орёо нарин түхеэрэлгэнүүдые нягтаар, саг болзор соонь бүтээн гаргана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 5-дахи разрядай фрезеровщик Сергей Гусак.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

...ҮДӨӨ ТОСХОНУУДНАЙ ...ҮГЖЭГ ЛЭ

Соведүүдэй хүдэлмэри

...тагай Соведүүд һүүлэй ... хүдөөгэй һуурин тос... ...удые шэнэлжэ, болбосон ...гэй болгохо хэрэгтэ ...алаа ехээр хандуулдаг ...

... талаар Мухар-Шэбэ... аймагай нютагай Сове... ...нилээд ехэ юумэ хээ. ...он һуурин, тосхонууд ...хэн жэлэй туршада ту... ...шарайгаа ондоо болгоо, ... хүгжөө, һалбаран ба...

— һүүлэй хэдэн жэлэй ...ада манай Түгнэ тос... 300 хүнэй пууритай ...шэнэ байшан, зуугаад ...үүдэй байха хамтын бай... ...олон гэрнүүд баригдаа, ...гэжэ эндэхи сомоной Со... ...й гүйсэдкомой түрүүлэг... Валентина Лукиничнa Го...ова хөөрэнэ. — Гэбэшье ... барилга һанаанда ху... ...р баригданагүй. Хэхэ ... юумэмнай үшөөл ...

...эхөөрөөшье, тосхон ...ур ябажа харахада, ... барилганууд үшөөл ... Дунда һургуули, сов... конторо, сомоной Со... ...үүгэдэй саад, аптекэ, ... холбооной узел, сто... ...хэ мэтэ хуушан, хэм... ...эр бага. Олонхи магази... ...муу, ороходо харан-...

...оноо болбосон түхэл... ...гохо талаар сомоной ... тэрэнэй гүйсэдхэхэ ...т бодото хэмжээ аба... Хэдэн жэлэй саада ... тосхоной дунда парк ...улагдаад, модон олоор ...агдаа бэлэй. Харин ...ынь хойноһоо харуу-һан хэгдэнэгүй, олониинь ха ташоо.

Айлай газаа зосоохи, үйлсэ гудамжа балай арилгаданагүй, ногоорулагданагүй. Хоёр гудамжада хайр адхажа эхилһэн аад, дүүргэнгүй орхижорхёо. Тосхоной ариг сэбэрые сахиха талаар тэндэхи больницын санфельдшер Любовь Александровна Бурдуковскаягай оролдолго гаргабашье һаань, тэрээндэ тосхоной ажахын эмхи зургаануудай хүтэлбэрилэгшэд мүртэй туһа хүргэнэгүй.

Сомоной Соведэй соёлой болон ажалшадай ажаһуудалай эрилтэ хангаха саг үргэлжын комисси энээнһээ урда квартал бүхэндэ түсэб табяад, ажал хүдэлмэреэ ябуулдаг байгаа. Харин мүнөө энэ хүдэлмэри муугаар ябуулагдана.

— Манай соёлой болон ажалшадай ажаһуудалай эрилтэ хангаха саг үргэлжын комисси ажал хүдэлмэреэ түсэбэй ёһоор ябуулна. Энэ тэрэ юумэ шалгажа заседани дээрэ гү, али гүйсэдкомой үзэмжэдэ табидаг бди. Харин абаһан шиидхэбэримнай үшөө һулаар лэ бэелүүлэгдэнэ, — гэжэ тус комиссиин түрүүлэгшэ Виктор Иванович Самсонов хэлэнэ.

Теэд энээндэ хэн зэмэтэйб даа. Шиидхэбэри гаргаад, тэрэнээ бэелүүлхын түлөө эмхидхэлэй хүдэлмэри ябуулха хэрэгтэй.

Хүдөөгэй һуурин тосхонуудта шэнэ барилга хэхэ, тэдэниие болбосон түхэлтэй болгохо, ариг сэбэр байлгаха талаар горитойхон дутагдалнууд гансашье Түгнын сомоной Соведэй харьяата газарта үзэгдэнэ бэшэ. Аймагай бусад зарим сельскэ, сомоной Соведүүдтэ иимэ ябадал үзэгдэнэ.

Гүрэн түрэмнай хүдөө нютагай һуурин, тосхонуудай ургалта, хүгжэлтэдэ мүнгэ, зөөри гамнангүй һомолно. Жэшээлхэдэ, ганса 1974—1975 онуудта Мухар-Шэбэрэй аймагай нютагай Соведүүдтэ социальна болон ажалшадай соёлой, ажаһуудалай эрилтэ хангаха барилгада 1 миллион 139 мянган түхэриг үгтэһэн байна. Иимэ ехэ мүнгэ гүйсэд хэрэглээ һаа, хэды шэнээн барилга хэгдэхэ байгааб?

Хоёр жэлэй туршада гүрэнһөө үгтэһэн мүнгэнэй арайхан гэжэ хахадһаа ехэнхинь хэрэглэгдээ. Тиин түсэбөөр хараалагдаһан хэдэн пургуули, һурагшадай ниитын байра, элүүрые хамгаалха эмхи зургаануудай болон худалдаа наймаанай байшангууд, байрын гэрнүүд баригдаагүй.

Арбадахи табан жэлэй туршада аймагай һуурин, тосхонуудта барилга ехээр хэгдэхээр хараалагдана. Жэшээлхэдэ, ганса дунда һургуулиин шэнэ байшангууд Никольск, Мухар-Шэбэр Шэнэ Заган, Хонхоло, Хүсөөтэ, Шаралдай тосхонуудта баригдаха ёһотой. Тиимэһээ аймагай, сельскэ, сомоной Соведүүд, тэдэнэй гүйсэдкомууд, саг үргэлжын комиссинууд, бүхы депутадууд барилга хэжэ, һуурин тосхонуудаа болбосон түхэлтэй болгохо талаар дутуу дундануудаа дары усадхаад, шэнэ табан жэлдэ хараалһан түсэб, уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргэхэ хэмжээнүүдые абаха ёһотой.

Ц. СУБАНОВ,
манай корр.

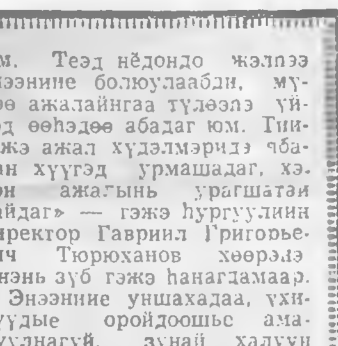
...ҮРЫСӨӨНДЭ ИЛАГШАД

...й Хориин аймагай ... наймаанай эмхи ...нуудай хүдэлмэрилэг... ...айгша табан жэлэй ту... ...н жэлэй түсэбые ...оонь урид дүүргэхын ... социалис мүрысөөндэ ...од, ажал хүдэлмэри... ...у бэшэ амжалта туи... ...айна. Байгша оной ...анай эрьесын таба ... түсэб манай райпо ... процент дүүргээ. Ту...һоор хүдөөгэй хүн ... 3 883 мянган түхэри... ... бараан, эдеэ хоол худалдагдаха байгаад, 4.074,9 мянган түхэригэй гэхэ гү, али түсэб 191,9 мянган түхэригөөр үлүүлэн дүүргэгдэбэ.

Ниитын эдеэ хоолой предприятинууд таба һарынгаа түсэб баһал амжалтатайгаар дүүргэбэ. Ажалшадта 150 мянган түхэригэй эдеэ хоол бэлдэгдэжэ худалдагдаха байгаад, 152,8 мянган түхэригтэ хүргэгдөө.

Аймагай наймаалагшадай дунда дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ Георгиевскиин (директорынь Б. А. Бакуменко), Үдын (директорынь Х. Б. Цырендоржиева), Хориин (директорынь Ц. Ц. Цыбикжапова), Хүрбын (директорынь К. Р. Цыренжапова) худалдаа наймаанай нэгэдэлэй коллективүүд илажа гарабад. Тэдэнэр таба һарынгаа түсэб үлүүлэн дүүргэв.

М. БАКУМЕНКО,
Хориин райпогой түсэблэлгын ба экономическа таһагые даагша.

Зунай сагта һурагшадай ажал хүдэлмэри, амаралта аша туһатайгаар эмхидхэхэ тухай Бэшүүрэй, Чисаанын, Улаан-Үдэ хотын 12-дохи, 37-дохи дунда һургуулинуудай багшанарай нэмэл бэшэг манай газетэдэ толилогдоо бэлэй. Энэ үнэтэ үүсхэлыень партиин обкомой бюро һайшаажа, тусхай тогтоол абаһан юм.

Мүнөө үедэ ургажа ябаа залуу үетэниие ажал хүдэлмэридэ дадхаажа, саашадаа наһанайнгаа мэргэжэл олохо ябадалдань туһалха зунай сагта аша туһатайгаар, сэнгүү һайханаар амаруулха, тиигэжэ балшар наһанһаань ажалда дуратайгаар, һайн һайхан гурим заншалтайгаар хүмүүжүүлхэ гээшэ тон шухала. Энээн тухай партиин XXV съездын шиидхэбэринүүд соо тон тодорхойгоор заагдаһан байна. Энэнь ойлгосотой. Теэд үни урдаһаа хойшо буряад зомнай «Эрхээр һуранхаар, бэрхээр һура» гэжэ хэлсэдэг бэлэй даа.

Үхибүүдые һайнаар, мүнөө үеын эрилтын ёһоор һургаха, хүмүүжүүлхэ, бэеэ дааһан ажабайдалда тэдэниие бэлдэхэ талаар Бэшүүрэй дунда һургуули баян дүй дүршэлтэй болоһоор үнинэй. Жэл бүри һургуулиин һурагшад нютагайнгаа ажахынуудта зундаа хүдэлдэг, тиигэжэ хүдөө ажахые хүгжөөхэ хэрэгтэ өөһэдынгөө хубитые оруулдаг юм. Жэшээнь, нёдондо жэл 12 гектарһаа дундa зэргээр гектарай 470 центнер куузику, 3 гектар газарһаа гектарай 250 центнер свёкло, капуста, һонгино болон бэшэ ургамалнуудые хуряажа абаһан юм. Олон һурагшад барилга болон мал ажал дээрэ, оёдолой фабрикада, үбһэ хуряалгада хүдэлһэн байна.

Мүнөө жэл ехэ бэлэдхэлтэйгээр табадахи, ажалай четверть энэ һургуулиинхид эхилбэ. Һургуулиин дирекци, партийна болон комсомолой организацинууд зундаа хэхэ хүдэлмэриин ба амаралтын түсэб эртээнһээ тодорхойлжо, баталһан байна. Энэ түсэбэй ёһоор һурагшадай ажалай ба амаралтын лагерь байгуулагдаха, һургуулиин һуралсалай-туршалгын газар дээрэ ажаллаха, болон аймагай арадай ажахын һалбаринуудта хэдэн звенонууд хүдэлхэ юм.

Ажалай ба амаралтын лагерь партиин XXI съездын нэрэмжэтэ колхозой Хурууд гэжэ газарта бүхэли зундаа хүдэлхэ юм. Тэндэ 15 гектар газарта мүнөө куузику, свёкло, капуста таригдаа. Тусхай машина техникэ даалгагдажа үгтэнхэй. 9-дэхи классуудай таби гаран һурагшад ургамалнуудай хойноһоо харууһалха, газарыень элдүүрилхэ, уһалха, минеральна үтэгжүүлгэ оруулха, буртаг үбһэ ногоонһоо сэбэрлэхэ юм. Забһартань үбһэ хуряалгада ябалсаха. Һурагшад үшөө МТЗ-50 гэжэ трактор дээрэ хүдэлжэ һураха байна. Эдэ бүхы ажалые һургуулиин багшанар Сидор Лазаревич Ткачев, Валентина Филипповна Синицына хүтэлбэрилхөөр томилогдоо. В. Ф. Синицына хэдэн жэлдэ үхибүүдтэй хүдэлжэ, дүй дүршэлтэй болоһон багша юм.

Энээнһээ гадуур һургуулиин һуралсалай-туршалгын участок ехэ талмай эзэлнэ. Хэдэн хэһэг болгогдожо хубаагдаһан газарта элдэб янзын ургамалнууд таригданхай, тэдэнэй хойноһоо һайнаар харууһалжа, баян ургаса абахын тула һурагшад ехэ оролдолго гаргажа байнхай. Жэшээнь, гектар шахуу талмайда һонгино, капуста, морхооб өөһэдынгөө бэлдэһэн рассадаар тариһан юм. Дүрбэ дүрбэн грядка класс бүхэндэ даалгагданхай, энээн тухай дээрэнь бэшэгдэһэн хабтагайхануудай зоогоотой байхыень харахат. Эндэ 3-дахиһаа 7-дохи хүрэтэр классуудай һурагшад хүдэлжэ байна. Һонгино ургуулхадаа ехэ дүршэлтэй болонхой. Нёдондо 18 центнер һонгино ургуулжа, нилээд ехэ олзо доход колхоздоо оруулһан байна. Ургамалнуудые саг соонь, һайн шанартайгаар уһалхын түлөө уһалууриин ханааб болон бэшэшье түхеэрэлгэнүүдые бэлдэхэ, ходо заһажа байха ёһотой болодог.

Эдэ бүхы ажал хүдэлмэри XXI партсъездын нэрэмжэтэ колхозтой баталагдаһан хэлсээнэй ёһоор хэгдэнэ. Хэлсээнэй ёһоор, колхоз үрэһэ, органическа болон минеральна үтэгжүүлгэ үгэдэг юм. Харин ургуулһан ургасаа һурагшад энэ колхоздо тушаадаг, тэрэнэй түсэбэй дүүргэлтэдэ оруулагдана бшуу.

Һуралсалай - туршалгын участок дээрэхи бүхы ажал биологиин багша Степанида Сидоровна Поспелова хүтэлбэрилдэг юм. 13-дахи жэлээ энэ дүй дүршэлтэй багша хүдэлжэ байнхай. Хоёр дээдэ һургуули — хүдөө ажахын болон багшанарай институдуудые дүүргэһэн юм.

Энэ һургуули ёһотойл эрдэм наукын үндэр эрилтын ёһоор туршалгын ажал хүдэлмэри ябуулдаг, шэнжэлэлгын хэдэн институдтай холбоотой, тэндэһээ үрэһэ хүрэнгэ абахаһаа гадна, заяа заабари абадаг, өөһэдынгөө ажалай үрэ дүнгүүд тухай ходо мэдээсэжэ байдаг юм.

Һургуулиин һуралсалай-туршалгын талмай дээрэ огородой ургамалнуудһаа гадна хэдэн хэһэг участогууд бии. Тэндэ элдэб янзын модод, ондо ондоо сортын ороолһото ургамалнууд, олон орон нютагай бэшэшье ургамалнууд таригдаһан, тиигэжэ туршалгын ехэ ажал ябуулагдадаг байна.

Эгээн багашуул баһал юумэнһээ тээгдэнэгүй. Һургуулиин хорёо соо элдэб үнгын сэсэгүүд тарятай, шэмэглэн гоёогдоһон олон клумбанууд бии юм. Тэдэнэй хойноһоо 1-дэхи, 2-дохи классуудай шабинар зундаа харууһалха даабаритан. Уһалха, сэбэрлэхэ, саг соонь суглуулжа абаха ёһотой. Намар өөһэдынгөө ургуулһан сэсэгүүдэй выставкэ үнгэргэдэг, гоё һайхан баглаануудые хэжэ тэндэ табидаг заншалтай. Эрхим һурагшадта выставкын дүнгөөр шагнал барюулагдадаг юм.

Эдээнһээ гадуур аймагай арадай ажахын бэшэшье һалбаринуудта хүдэлхэ үхибүүд булта элирүүлэгдэнхэй. Жэшээнь, «Бурятцелинстрой» трестын НМК-да 25 һурагшад хүдэлжэ, аймагай түбэй гостиница болон кинотеатр барилсаха байна. 30 үхибүүд «Бурводстрой» трестын НМК-да ажаллаха. XXI партсъездын нэрэмжэтэ, «Рассвет» колхозуудай уһалууриин түхеэрэлгэнүүд дээрэ хүдэлхөөр хараалагдана. «Сельхозтехникын», «Межколхозстрой» трестын барилганууд дээрэ, оёдолой фабрикада олохон һурагшад хүдэлхэ юм. Хэн, хаана, ямар болзороор хүдэлхэб гэжэ элирүүлэгдэнхэй, ахалагшадынь томилогдонхой.

Һурагшад хэһэн хүдэлмэриингөө түлөө ажалай түлөөһэ гүйсэд абана. Нёдондо зун галуунай фермэдэ хүдэлһэн 9-дэхи классай һурагша Анна Афанасьева 380 түхэриг салин абаа, куузику ургуулһан Таня Полянская 195 түхэриг, уһалууриин түхеэрэлгэнүүдые ашаглаһан Вася Родионов 146 түхэриг абаһан байна. Иимэ жэшээнүүдые үшөө тооложо болохо. «Урдань һурагшадай олоһон салин хүлһэнэй нэгэ зарим хубинь һургуулиин жасада оруулагдадаг байһан юм. Теэд нёдондо жэлээ энээниие болюулаабди, мүнөө ажалайнгаа түлөөһэ үйсэд өөһэдөө абадаг юм. Тиигэжэ ажал хүдэлмэридэ ябаһан хүүгэд урмашадаг, хэһэн ажалынь урагшатай байдаг» — гэжэ һургуулиин директор Гавриил Григорьевич Тюрюханов хөөрэнэ. Энэнь зүб гэжэ һанагдамаар.

Энээниие уншахадаа, үхибүүдые оройдоошье амаруулнагүй, зунай халуун наранда галигаштарынь ажалда ябуулна ха юм даа гэжэ һэжэг түрэжэ магад. Харин тиимэ бэшэ

Һургуулиин түсэб соо энэ асуудал алишье талаһаа бодожо үзэгдэнхэй. Лагерь бригада бүхэндэ ямар үдэр, хэд, хэды час хүдэлхэб, хэдыдэ амархаб гэжэ тусхай график табигдаһан юм. Ажалай ба амаралтын лагериинхид тогтоогдоһон үдэр Улаан-Үдэ, бэшэшье һонирхолтой газарнуудта экскурсида ошохо юм. Колхоз автобус үгэхэ гэжэ хэлсээтэй. Элдэб янзын спортивна мүрысөөнүүд үнгэргэгдэхэ, Хёлго голой эрьедэ ошожо амарха гэхэ мэтэ олон хэмжээ ябуулганууд хараалагданхай. Олон һурагшад пионерэй лагерьта амарха юм. Һургуулиин дэргэдэ 11 команда үйлсэ үйлсөөр байгуулагдаһан, зундаа олон янзын мүрысөө үнгэргэхэ байна. Тиигэжэ һурагшадай амарха тала баһал һайн бодомжотойгоор тодорхойлогдоһон гээшэ.

Ингэжэ Бэшүүрэй дунда һургуулиин багшанар, һурагшад зунай сагта аймагайнгаа ажахынуудта ашатай туһатай ажал хүдэлмэри хэхэ, аятай зохидоор амардаг. Энэ хадаа ургажа ябаа үетэниие эхэ орондоо, ажал хүдэлмэридэ дуратайгаар, һайн һайхан гурим заншалтайгаар хүмүүжүүлхэ гэһэн партиин XXV съездын заабариие бодото дээрэнь тэдэнэй бэелүүлжэ байһанай эли тодо гэршэ болоно.

П. НИМАЕВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Бэшүүрэй дунда һургуулиин 6-дахи классай һурагшад огородой ургамалнуудые уһалжа байна

АВТОРАЙ фото.

ҮҮСХЭЛ ГАРГАҺАН ҺУРГУУЛИДА

АША ТУҺАТАЙ АЖАЛ, АЯТАЙ ЗОХИД АМАРАЛТА

„Буряад үнэндэ“ бэшэһэнэй һүүлээр

«УРГАСА ЮУНДЭ ДЭЭШЭЛНЭГҮЙБ»

Иимэ гаршагтай корреспонденци манай газетын байгша оной апрелиин 16-най номерто толилогдоһон байгаа. Бэшүүрэй аймагай «Дружба» колхоз һүүлэй жэлнүүдтэ ороопо таряанай, тэжээлэй ургамалнуудай бага ургаса хуряана. Тэрэнэй гол шалтагаанинь юуб гэхэдэ, тарялангай газар шанар муутайгаар элдүүрилэгдэнэ, үтэгжүүлгэ багаар оруулагдана, һайн севооборот нэбтэрүүлэгдэнэгүй гэжэ тэрэ корреспонденци соо шүүмжэлэгдэһэн юм.

Корреспонденциин мүрөөр хэмжээ абахынь тула КПСС-эй Бэшүүрэй райкомдо газетын редакци хандаа һэн.

«Газетэдэ толилогдоһон корреспонденци соо хэлэгдэһэн баримтанууд булта зүб байжа, колхозой правлениин ба парткомой хамтын заседани дээрэ харагдаа, орооһо тарянай ургаса дээшэлүүлхэ талаар зохихо хэмжээнүүд абтажа байна. 1975 онһоо «Дружба» колхозой бүхы тарялан дээрэ шэнэ севооборот нэбтэрүүлэгдэжэ эхилһэн юм. Газар тарялан, техникэ, минеральна ба нютагай үтэгжүүлгэ һайнаар, ашаг үрэ ехэтэйгээр хэрэглэхэ хэмжээнүүд хараалагданхай. Мүн тиихэдэ ниитын адууһа малда элбэг тэжээл бэлдхэдэг болохын тула сабшалан ба бэлшээриин газарай ургаса дээшэлүүлхэ комплексно түсэб табигдаһан байна.

Корреспонденциин газетэдэ толилогдоһоной һүүлээр энэ жэлэй хабарай тарилгын хүдэлмэриие һайн шанартайгаар үнгэргэхэ хэрэгтэ онсо анхарал хандуулагдаа, механизаторнуудай дунда социалис мүрысөөн һайнаар эмхидхэгдэһэн юм. Тиигэжэ эртын орооһото ургамалнуудай тарилга агротехническэ һайн болзорто дүүргэгдэһэн байна» гээд КПСС-эй Бэшүүрэй райкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр Плотников А. И. редакцида мэдээсэбэ.

ДЕЛИ

ИНДИИН ОЛОНИИТЭ ҺАЙШААНА

ТАСС

Советскэ Союзда Индиин Премьер-Министр И. Гандиин айлшалалгын удха шанарые Индиин олониитэ үндэрөөр сэгнэнэ. Инди-совет хани барисаанда, харилсаа холбоондо зорюулагдаһан митингнүүд ороной хэдэ хэдэн хотонуудта боложо байна. Эб найрамдал, аюулгүй байдал бэхижүүлхын тулада, түгшүүриитэ байдал улам һуларуулхын тулада Москвада хэгдэһэн хэлсээнүүдэй ехэ удха шанарые эдэ митингнүүдтэ хабаадагшад онсолон тэмдэглээ

Чандигархда болоһон митинг дээрэ үгэ хэлэхэдээ, Пенджаб штадай финансын министр Х. Р Шарма гэгшэ энэ түхэлэй колониализмтай тэмсэхэ шухалын шухала баримта мүн гэжэ инди-совет хани барисаае сэгнэһэн байна. Хоёр ороной арадуудай бата бэхи хани барисаанда түшэглэһэн Советскэ Союз ба Инди хоёрой хоорондохи харилсаанууд бүри мүһэн адли тэгшэ эрхэтэй байлгын үндэһэ һуури дээрэ тогтоогдоһон харилсаа холбооной үльгэр жэшээ мүн болоно.

Инди болон СССР хоёрой хоорондохи харилсаануудые аша үрэтэйгөөр хүгжөөхэ, урда Азида, мүн бүхы Ази түби дээрэ тогтууритай байдал хангаха хэрэгтэ эб найрамдал, хани барисаан ба харилсаа холбоон тухай Инди-совет договорой ямар ехэ үүргэ дүүргэдэг байһыень бүхы дэлхэйдэ элирхэйлэн харуулаа гэжэ Калькуттада болоһон митинг дээрэ КПИ-гэй Баруун Бенгалиин организациин соведэй гэшүүн Р. Чакраварти мэдүүлһэн байна.

АЖАЛШАДАЙ ...

...ЙНААР ...ЛДЭНЭ

...ын совхозой механизаторнууд, тарияшад ар... табан жэлэй түрүү... ...арай хүдэлмэридэ ... бэлдэжэ, эртын ур... ...дай тарилгые хаһа ... дүүргэбэ. Мүн тус ... 20 гектар талмай... ...абха таригдаа.

... жэлнүүдтэ совхо... ...лмэришэд тэжээлэй ...удые, олон жэлэй ... талмайда таридаг ...ажахын хоердохи от... Г. Шабагановай ...илдэг звеногой гэ... ...мэтэ тэжээл—куу... ...илгада мэргэжэжэ, ... баян ургаса хуряа... ...хой. Мүнөө тэдэ... ...угай рассада та... ...наар харууһалжа

Шабагановай звеноһоо хүдэлмэридэ Тээгдын ...ргуулиин 9 дэхи һурагшад ехэ туһа ... Тэдэнэр жэл бүри һуулгалсадаг, уһа... тарилсадаг, ха... ...ань туһалдаг, ур... хуряалсадаг зан... Мүнөөшье һураг... ... хүдэлмэридөө ... куузикугай баян ...ряаха үндэһэ һуу...жажа байна.

...тай тарилга һая... ...үүдтэ эхилхэнь ...лмэридэ совхозой ... һайнаар бэлдээ. ...огородой ургамал...даа таригдахань.

...ЭМБОДОРЖИЕВА,
хүдөө бэшэгшэ.

МНРП-гэй XVII съезд июниин 14-дэ нээгдэхэнь

СССР-МОНГОЛ: ХАНИ БАРИСААН, АХА ДҮҮГЭЙ ХОЛБООН

Аха дүү Монгол ороной ажабайдалда шухала ушар хэрэг болохо МНРП-гэй үглөөдэр нээгдэхээ байһан XVII съезд Советскэ Союзай ажалшадай, совет олониитын анхарал ехээр татажа, һонирхол үүсхэжэ байна.

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежнев КПСС-эй XXV съезд дээрэ элидхэл хэхэдээ, социалис оронуудай туйлаһан амжалтануудай, эдэнэй хани барисаа болон харилсаа холбоо саашадань бэхижүүлгын түүхэтэ удха шанартай байһые тэмдэглээ һэн гэжэ Совет-монгол хани барисаанай бүлгэмэй Түбэй правлениин түрүүлэгшэ, СССР-эй летчик-космонавт, Советскэ Союзай Герой, МНР-эй Арадай Герой В. В. Горбатко ТАСС-ай корреспондеттэй хөөрэлдэхэдөө хэлэбэ. Агууехэ Ленинэй, Монголой революциин вождь Сүхэ-Баатарай эхи табиһан, СССР-эй ба Монголой хоорондохи хани барисаан хэтэдээ бата бэхи, эбдэршэгүй юм. Марксист-ско-ленинскэ партинууд—КПСС болон МНРП тэрэниие гамтай наринаар сахина, хүгжөөнэ.

Шэнэ байдал байгуулхадаа, аха дүү монгол арадай ямар гайхамшаг илалтануудые туйлажа байһандань Арадай Монгол орондо ошохо бүхэндөө хаража, омогорхон баясахаш гэжэ В. В. Горбатко хэлээ. Совет-монгол харилсаа холбооной ямар ехэ ашаг үрэтэй байһаниинь элеэр харагдадаг.

Энэ харилсаа холбоон, хамтаараа арьбадхажа байһан дүй дүршэлнай үргэн ехэ, элдэб янзын боложо байна. Арадай ажахын түсэбүүдээ хамтаараа тааруулан табилга, предприятинуудые хамтаран барилга, СССР-эй областьнуудай ба МНР-эй аймагуудай хоорондохи холбоо барисаан эдэ бүгэдэндэ элеэр харагдана.

Хоёр ороной хоорондохи холбоо барисаае үргэдхэлгэдэ Совет-монгол хани барисаанай бүлгэм ехэ хубитаяа оруулдаг юм гэжэ В. В. Горбатко хэлээ. МНРП-гэй XVII съездын урда тээхэнэ —июниин 11-дэ нээгдэһэн совет монгол хани барисаанай һара совет хүнүүдэй монгол ханинартаа аха дүү ёһоор хандадаг байһыень элирхэйлэн гэршэлнэ.

Совет-монгол хани барисаанай бүлгэмэй бүхэсоюзна конференци июниин һүүл багта Москвада нээгдэхэ. КПСС-эй XXV съездын ба МНРП-гэй XVII съездын шиидхэбэринүүдэй үндэһөөр хоёр ороной олониитын харилсаае саашадань хүгжөөхэ замуудые конференци хараалха байна.

Арадай Монголой ажабайдалда болохоёо байһан ехэ, шухала ушар хэрэгэй—МНРП-гэй XVII съездын урда тээхэнэ совет хүнүүд монгол аха дүүнэртээ зүрхэ сэдьхэлһээ халуун амаршалга хүргэнэ гэжэ В. В. Горбатко түгэсхэлдөө мэдүүлбэ. **(ТАСС).**

ШЭНЭ ИЛАЛТАНУУДАЙ ЭШЭ ҮНДЭҺЭН

УЛААН-БААТАР (ТАСС). МНРП-гэй XVII съездын урда тээхэнэ монгол арад туйлаһан амжалтануудайнгаа дүнгүүдые согсолжо байна. МНР-эй түсэбтэ табадахи табан жэлэй республикын материально-техническэ үндэһэ һуури байгуулха, арадай байдал һайжаруулха, соёлой хэмжээень дээшэлүүлхэ талаар партиин программна зорилгонуудые бэелүүлгэдэ шухала шата болоо гээд МНРП-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн Д. Моломжамц «Үнэн» газетэдэ бэшэнэ. Парти арад түмэниие социализм тээшэ бата найдамтайгаар хүтэлжэ, Ленинэй агуу ехэ партитай, Соведүүдэй оронтой, бусад партинуудтай, социалис хани нэгэдэлтэ оронуудтай дайшалхы холбоогоо, аха дүү ёһоной хани барисаагаа али бүхы талаарнь хүгжөөн бэхижүүлнэ гэжэ ажалшад сэдьхэлээ ханангяар тэмдэглэнэ.

«МНР-эй арадай ажахы болон соел культурые 1976—1980 онуудта хүгжөөхэ гол шэглэлнүүд» гэһэн партиин ЦК-гай проектые бүгэдэ арадаи зүбшэн хэлсэлгэ парти болон арадай бата нэгэдэлтэй, нягта жагсаалтай байһые эли бодоор харуулаа.

Телефон телеграф радио

ХИЛЫН СААНАҺАА

УЛААН-БААТАР

МНРП-гэй ЦК-гай ПЛЕНУМ

ТАСС

МНРП-гэй ЦК-гай ээлжээтэ пленум эндэ июниин 11-дэ болобо. Тэрэ хадаа Монголой Арадай-революционно партиин XVII съездэдэ хэхэ МНРП-гэй Центральна Комитедэй Тоосоое хаража үзөөд, баталһан байна.

«МНР-эй арадай ажахы болон соёлые 1976—1980 онуудта хүгжөөхэ гол шэглэлнүүд» гэһэн МНРП-гэй XVII съездэдэ хэхэ МНРП-гэй ЦК-гай документын проектые баталха, партиин XVII съездын үзэмжэдэ тэрэниие оруулха тухай шиидхэбэри пленум дээрэ абтаһан байна.

Эдэ асуудалнуудаар МНРП-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь Ю. Цеденбал элидхэл хээ.

ОТТАВА

Канадын ажалшадай аша туһада

ТАСС

Канадын Коммунис партиин Центральна гүнсэдхэхэ комитедэй пленум Торонтодо боложо, КПК-гай октябрь һарада болохоёо байгаа XXIII съездэдэ зорюулагдан бэлдэгдэһэн документые зүбшэн хэлсээд, һаншаан абаба.

Мүнөөнэй уласхоорондын байдалда, Канадын политическэ байдалда шэнжэлэл хэгдэхэ зуураа, монополидо эсэргүү коалици байгуулха талаар Компартиин зорилгонуудые тодорхойлһон документ абтаһан байна. Энэ документын ашаар ажалшадай байдалые һайжаруулхын тула правительство политикаа хубилгаха зэргэтэй. Политическэ үзэл бодолойнгоо түлөө Чилидэхи шорон түрмэнүүдтэ хаагдаһан бүхы хүнүүдые дары сүлөөлхэ эрилтэтэй тогтоолые пленум нэгэн һаналтайгаар баталан абаа.

ВЕНЭ

Венэдэ хэлсээнүүд болоһоор

ТАСС

Түбэй Европодо зэбсэгтэ хүсэнүүдые болон буу зэбсэг алишье талааһаа хорооохо тухай хэлсээнүүдтэ хабаадагшадай ээлжээтэ пленарна заседани июниин 10-да эндэ болобо. Энэ заседани дээрэ совет делегацие толгойлогшо О. Н. Хлестов үгэ хэлээ. Эдэ хэлсээнүүдтэ сэхэ хабаадажа байһан СССР-эй, ГДР-эй, ПНР-эй ба ЧССР-эй үмэнэһөө тэрэ мэдүүлгэ хээ. Европо түбиин тэг дунда зэбсэгтэ хүсэнүүд болон буу зэбсэг хорооохо тухай социалис оронуудай энээнэй урда тээ оруулһан дурадхалнуудта хэгдэхэ нэмэлтэнүүдые энэ мэдүүлгэ соогоо найруулһан байна.

БЕЙРУТ

ЛИВАНДАХИ БАЙДАЛ ДАХИН ШАНГАДАБА

ТАСС

Ливандахи байдал нэгэ үдэр соо бага зэргэ номгорһон аад, дахин шангадаба. Беирудэй уласхоорондын аэропортын оршондо хатуу шанга тулалдаан болоо. Энэ тулалдаанда национально-патриотическэ хүсэнүүдэй отрядууд, сириинхидые дэмжэдэг частьнууд тэрэшэлэн баруунай христианска хүсэнүүдэй подразделенинүүд хабаадалсаһан байна. Энэ аэропорт июниин 7-һоо хойшо хүдэлнэгүй. Арааб оронуудай лигиин генеральна секретарь М. Риадта урдань президент байһан С. Франжье гэгшын эльгээһэн бэшэгые эндэхид буруушаан угтаба.

БАГДАД (ТАСС). ИНА гэжэ Ирагай информационно агентствын мэдээсэлэнэй ёһоор, Ирагай армиин частьнуудые үдэшэлгын баяр ёһолол Багдадта болобо.

ДАМАСК (ТАСС). Дамаскда түлөөлэгдэһэн арааб оронуудай бүхы дипломатическа миссинүүдэй толгойлогшонортой САР-ай гадаадын хэрэгүүдэй министр, премьер-министрэй орлогшо А. Хаддам уулзаһан байна. САНА агентствын мэдээсэлэнэй ёһоор, тэрэ хадаа Ирагай сэрэгүүдэй Сириин хилэ тээшэ ябажа байһан тухай мэдээсээ.

НЬЮ ИОРК

Хунтые дураа гутан буруушаалга

ТАСС

Фашис хунтын үүдхэһэн хашалта харшалалтые дураа гутан буруушааһан байна үшөө нэгэ документ ОАГ-гай Генеральна Ассамблеин Сантьягада боложо байһан сессиин делегадуудай дунда тараагдаба. Бодото баримтануудта үндэһэлэн, тэрэнэй авторнууд — Чилиин элитэ мэдээжэ юристнүүд, хунтаар хоригдоһон буржуазна партинуудан ажал ябуулагшад — «засагаа хэтэрүүлһэн» сэрэгэй гуримые эрид шангаар буруушаан шүүмжэлнэ. Пиночедэй харгис сэрэгшэдээр хамгаалагдаһан эдэ хүсэнүүд Чилиин хүн зониие олоорнь барижа, шорон түрмэнүүдтэ хаана

Хүнэй эрхэнүүдые эрхилдэг Америкын гүрэнүүдэй хоорондохи комисси Чилиин фашистнуудые эрид шангаар гэмнэбэ гээд мэдээсэгтэһэн

Саяанһаа Витим хүрэтэр

ҮЙЛСЭНҮҮДНАЙ ҮНГЫН СЭСЭГҮҮДЭЭР БҮРХӨӨГДЭХЭ

Һүүлшын хэдэн хоногой туршада үнинэй хүлеэгдэһэн урин дулаан үдэрнүүд боложо, Улаан-Үдэ хотымнай үйлсэ талмайнууд хараа байса үргэлжэдөө ногоорон харагдадаг болобо.

Улаан-Үдэ хотоео болбосон түхэлтэй болгое гэһэн уряа дэмжэһэн городоймнай ажалшад байрынгаа гэрнүүдэй газаагуур набшаһата модо, бургааһа тарина, талмай, сэсэрлигүүд соогоо үнгэ бүриин сэсэгүүдые һуулгана. Июниин 11-нэй мэдээгээр гансахан Советскэ районой үйлсэ, талмайнуудта 1295 модон, 4644 бургааһан һуулгагдаһан, 1,8 гектар талмайда сэсэг таригдаһан байха юм. Энэмнай гансал Горзеленстрой конторын һуулгаһан модод, сэсэг набшаһан болоно. Эдэнэрһээ гадна, городой район бүхэнэй домоуправленинүүд өөһэдынгөө хүсөөр ой таигаһаа модо асаржа, ажалшадай һуудаг гэр байрын хажуугаар һуулгана.

— Набшаһата модонуудые июниин нэгэнэй байдалаар гэхэ гү, али хараалагдаһан болзор соонь һуулгажа дүүргээбди. Эдэ үдэрнүүдтэ хотынгоо гурбан районуудай сэсэрлиг, талмайнуудта сэсэг набша һуулгажа эхилээбди, — гэжэ Горзеленстройн директор И. М. Жданов хөөрэнэ.

Горзеленстройн хүдэлмэришэд Улаан-Үдэ хотынгоо үйлсэ, талмайнуудта набшаһата модо олоор һуулгахын тула ехэ оролдолго гаргана. Эндэ Х. В. Кокориной хүтэлбэрилдэг бригадын гэшүүд онсо шалгардаг. Эдэнэр городһоо 100 гаран километр холоһоо элдэб модонуудые гэмтээнгүй асарна. Жэшээнь, хуһан намарай, үбэлэй үедэ һуулгагдаха ёһотой ха юм.

Городоо болбосон түхэлтэй болгохо хэрэгтэ Горзеленстройн хүдэлмэришэд үбэлэй үедэ парник соогоо олон янзын сэсэгүүдэй рассада ургуулна. Эндэ ахалагша мастер А. И. Морозова, сэсэгүүдые һуулгаха, ургуулха талаар дүршэл шадабаритай болоһон М. В. Власова, хүдэлмэришэн Н. И. Фролова болон бусадай оролдожо ургуулһан сэсэгүүд эдэ үдэрнүүдтэ хотымнай үйлсэ, талмайнуудта һуулгагдажа эхилбэ. Советүүдэй, Революциин, Ленинэй орденто оперо ба баледэй театрай дэргэдэхи талмайнуудта, үйлсын хоёр захаар, амаралтын парк соо һуулгагдажа байнхай.

Улаан-Үдэ хотоёо болбосон түхэлтэй болгохо хэрэгтэ ехэ үүргэ дүүргэжэ байһан Горзеленстрой конторын хүдэлмэришэд байгша ондо миллионһоо дээшэ элдэб сэсэгүүдые, тэрэ тоодо гэртэ ургадаг сэсэгүүдые ургуулжа, хотынгоо гурбан районуудта хубаарилжа байнхай.

Б. ЦЫРЕМПИЛОВ.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: Советүүдэй талмай дээрэ сэсэгүүд һуулгагдажа байна. Горзеленстройн теплицэ соо.

С. БАЛДУЕВАЙ фото

ХЯАГТЫН ҺОНИН

ҺУРАГШАДАЙ ҮДЭШЭ

Хяагта хотын соёлой байшанда эндэхи һургуулинуудай ахамад классуудай һурагшад олоороо сугларба. Тэндэ «Хэн болохо дуратайбши?» гэһэн асуудалаар һонирхолтой хөөрэлдөөн болоһон байна.

Городой медицинын, соёл-гэгээрэлэй училищинуудай багшанар Г. А. Агафонова, О. Д. Бусяцкая, техническэ мэргэжэл олгодог хүдөөгэй училищиин директор Г. А Шепелев гэгшэд залуушуулда ямар мэргэжэл тус һуралсалай газарнуудай үгэдэг тухай хөөрэбэ. Городой библиотекын үнинэй хүдэлмэрилэгшэ О. Ф. Андронова мэргэжэл тухай һонирхолтой хөөрэлдөө залуушуултай үнгэргөө.

Зүүн Сибириин гүрэнэй культурын институдһаа Хяагтада практика гаража байһан Т. Гнеушева. А. Овсянникова гэгшэд мэргэжэл тухай литературын шэнжэлэл хэбэ. ВЛКСМ-эй Хяагтын райкомой секретарь С. Гомбоева залуушуулай урда үгэ хэлээ. Ингэжэ һурагшадай үдэшэ һонирхолтойгоор үнгэрһэн байна.

ХҮҮРГЭНҮҮД БАРИГДАНА

Энэ хабартаа городто шэнэ хоёр хүүргын барилга эхилбэ. Тэдэнэй нэгэниинь Хяагтаһаа Слобода ошоһон харгыда, нүгөөдэнь — Бестужевай үйлсөөр Хяагта горхон дээрэ баригдажа байнхай

Хүүргэнүүдэй барилгын хүдэлмэри хурдан түргэнөөр ябуулагдана. Мүнөө баханануудые һуулгаха скважина малтагдана. Бүхы хүдэлмэринь графигһаа урид ябуулагдажа байнхай.

34-дэхи мостоотрядай коллектив эндэ хүдэлнэ. Дурсагдаһан хүүргэнүүдые барилгашад энэ жэлдэ ашаглалгада оруулха гэһэн социалис уялга абаад, эршэмтэй һайнаар ажаллажа байна.

АГИТБРИГАДА — ТАРЯАШАДТА

Городой соёлой байшангай дэргэдэ агитбригада эмхидхэгдэнхэй. Тэрэнэй гэшүүд аймагай колхоз болон совхозуудай тариалан дээрэ хүдэлжэ байһан механизаторнуудые хангаха асуудалда ехэ анхарал хандуулна. Байгша оной майн 10-һаа агитбригадынхид саг үргэлжэ механизаторнуудтаи уулзажа, концерт харуулна, элдэб асуудалнуудаар хөөрэлдөө үнгэргэнэ.

Л. Орлова, Л. Горденко, Л. Купцова, Г. Курбатский гэгшэдэй совет композиторнуудай болон ород арадай дуунуудые ирагуу гоёор гүйсэдхэхэдэ, шагнагшад удаан альга ташалгаар [illegible] шэдэг байгаа. Т. Покаместова шүлэгүүдые уншажа, механизаторнуудые ехэ баясуулна.

Агитбригадын гэшүүд аймагай бүхы колхоз, совхозуудай полевой стануудта хүрэжэ, концерт харуулһан байха юм. Таряашад болон механизаторнууд «Үшөө дахин айлшалаарайт» гэжэ тэдэнэртэ баярай үгэнүүдые хэлэнэ.

С. ВАНЧИКОВА,
Хяагтын медицинын училищиин һурагша.

ОЛОНДО ҺАЙШААГДАА

Нүүрһэ малтагшадай «Шахтёр» гэжэ соёлой ордон соо арадай уран зураашадай выставкэ нээгдэбэ. Июниин 1-һөө 15 болотор үргэлжэлхэ энэ выставкэдэ табигдаһан экспонадуудай дунда хүнэй хужарлан харамаар зүйлнүүд олон. Тэдэнэй дундаһаа Бараатын дунда һургуулиин багша Д. Г. Цыбиковэй модон дээрэ һиилэһэн «Гэсэр», хүүгэдэй уран һайханай һургуулиин һурагшадай дархалһан, бүтээһэн зүйлнүүд харагшадай анхарал татана. Түбһэн юумэндэ һонюуша һурагшадай Гусиноозерск хотодоо баригдажа эхилһэн ГРЭС тухай элдэб янзын зурагуудые зураһан, модон дээрэ һиилэһэн хүдэлмэри бултанда һонирхогдоо. Илангаяа арбатайхан Анжелика Шулуновагай зурагууд һайшаал, магтаалда хүртөө.

— Манай Анжелика үзэсхэлэн гоё байгаалиин үзэгдэлнүүдые, ан амитадые зураха ехэ дуратай юм, — гэжэ багша В. В. Смоляк пурагшаяа магтана.

Выставкэдэ табигдаһан зурагуудай дундаһаа үнгэ бүриин тоһон шэрээр зураһан «Хабар», «Толон», «Март» гэһэн зурагууд онсо тэмдэглэгдээ. Новоселенгинскын пионернүүдэй байшан энэ выставкэдэ һайн бэлэдхэлтэй ерээ. Эдэнэр керамика, түмэр болон модон дээрэ сохигдожо, һиилэгдэжэ бүтээгдэһэн зүйлнүүдые табиба.

Гэрэй эзэн эхэнэр М. А. Павлова нэхэмэл хубсаһа выставкэдэ табижа, өөрынгөө шадабари харуулаа.

Е. ГЕРАСИМОВА.

ЭКСКУРСОВОДУУДАЙ ҺУРАЛСАЛ

М. Хангаловай нэрэмжэтэ хизаар ороноо шэнжэлгын республиканска музейн филиал болохо Новоселенгинскын декабристнуудай музейн методическа таһагай хүдэлмэрилэгшэд штатнабэшэ экскурсоводуудые бэлдэхэ хэрэгтэ горитой анхарал хандуулдаг болонхой. Нютагай интеллигенциин түлөөлэгшэд — багшанар, библиотекарьнууд, соёл-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэд эдэнэрэй дунда бии.

Штатнабэшэ экскурсоводуудые һургаха хүдэлмэри яһала һайнаар эмхидхэгдэнэ. Жэшээлхэдэ, һая болоһон ээлжээтэ хэшээл дээрэнь хэлэ бэшэгэй эрдэмэй кандидат Т. В. Еречнева, СССР-эй Наукануудай академиин Сибириин отделениин Буряадай филиалай эрдэмтэ хүдэлмэрилэгшэ В. В. Бахаев гэгшэд декабристнуудай буһалгаата түүхэдэ хабаатай асуудалнуудаар һонирхолтой [illegible]нүүдые уншаһан байна. [illegible]на «Декабристнууд Сибирьтэ», «Декабристнууд сүлөөгэдэ» гэһэн темэнүүдээр хөөрэлдөө хизаар ороноо шэнжэлгын республиканска музейн хүдэлмэрилэгшэд [illegible]

Штатнабэшэ экскурсоводуудые бэлдэхэ хэрэг манай ороной болон Буряадай республикын түүхын тон һонирхолтой үе сагтай бүри олоор зонииие танилсуулха арга боломжо олгоно.

И. КЛИНОВСКАЯ,
музейн хүдэлмэрилэгшэ.

ЖЭРГЭМЭЛ. ШАГШАГА.

МАНАЙ НЮТАГАЙ ШУБУУД

САХАЛИ.

ТҮСЭБҺӨӨ ГАДУУР

Түнхэнэй аймагай аймпотребсоюзай коллектив хүн зоной үдэр бүри ургажа байгаа эрилтые гүйсэд хангахын түлөө бүхы хүсэ шадалаа зорюулжа байдаг. Тэдэнэр жэлэй эхинһээ хүдөөгэй ажалшадта 6991,4 мянган түхэригэй эд бараа, эдеэ хоол худалдажа, таба һарынгаа түсэб 102,2 процент дүүргэбэ.

Аймагай худалдаа наймаанай эмхи зургаануудай хоорондо дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ Түнхэнэй (түрүүлэгшэнь Г. П. Тюменцева) болон Хэрэнэй (түрүүлэгшэнь В. М. Елшин) сельпогой хүдэлмэрилэгшэд илаба. Дурсагдаһан сельпогой коллективүүд эд бараанай эрьесын 5 һарын түсэб 109,2—100,7 процент дүүргэжэ шадаа.

Эд хэрэглэгшэдэй кооперациин хүдэлмэрилэгшэд холын малшадые, механизаторнуудые һайнаар хангахын түлөө ехээр оролдоно. Хабарай тарилгын үедэ полевой стануудаар 6 автолавка ходо ябажа байгаа. Мүнөө тэдэнэр зуһаланда гараһан малшадта ошожо эхилбэ.

О. ТАХАНОВА,
Түнхэнэй аймагай эд хэрэглэгшэдэй кооперациин экономист.

ТАРЯАШАДТА АЙЛШАЛБА

Аймагай пионернүүдэй байшангай һурагшанар Хурамхаанай совхозой таряашадта айлшалба. Эдэнэр таряашадта миин юрэ айлшалжа ерээ бэшэ, харин һуралсалай жэлэй туршада ямар юумэ хэжэ шадаха болоһоноо харуулхаяа гэхэ гү, али тоосоо хэхээр ерэһэн байба.

Совхозой механизаторнууд Зүүн-Хүнтэй нютагта газараа хахалжа, таряагаа тарижа байгһа һэн. Энэл үедэ хүрэжэ ерэһэн фотокружогой гэшүүд Витя Доржиев, Борис Шадапов болон бусад тэдэниие фото-зурагта буулгажа, абаба. Энэ үдэр Раднажап Батуевай бригадын механизаторнууд газар элдүүрилжэ, тарилга хэжэ ябаа һэн.

Һурагшанар үдэшэлэн гээ механизаторнуудай ото:тоо ерэхын урдахана нилээд олон зурагуудтай ханын газетэ гаргажа үрдибэ. Эдэнэр таряанай поли дээрэ буулгаһан зурагуудаа бултыень ханын газетэдээ гаргажа, полевой станда сугларагшадые [illegible]суулаа, омогорхуулаашье.

Эдэнэрэй удаа авиамоделистнүүд өөһэдынгөө уран гараар бүтээһэн модельнүүдые ниидхүүлжэ мэдэбэ. Кружогой гэшүүд Юрий Тогмидон, Саша Колмаков, Саша Иванов, Сережа Трофимов гэгшэдэй зохёоһон модельнүүд механизаторнуудта һайшаагдана.

Кукольна театрай кружогойхид полевой станай улаан булан соо программаяа табижа, таряашадые яһала сэнгүүлээ, амаруулаа. Ира Соломинская, Шура Максимова, Таня Толстихина гэгшэд рольнуудаа шадамар бэрхээр гүйсэдхэһэн байна.

Кружогуудые хүтэлбэрилэгшэд С. Л. Бадмаева, С. Ц. Будаева, Д. Н. Цыденова, З. Ц. Гулгенов гэгшэдэй хүтэлбэрилдэг кружогуудай гэшүүд таряашадай урда түрүүшынхеэ тоосоо үгэжэ, омог баяртайнууд бусаа бэлэй.

Д. САНДАНОВ.
Хурамхаан.

ЕХЭ НААДАНДА МОРДОБО

Һур харбалгаар «Труд» бүлгэмэй түбэй соведэй түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөн Тольятти хотодо июниин 14-һөө 20 болотор үнгэргэгдэхэнь. Энэ наадаанда хабаадалсахаар республикын «Труд» бүлгэмэй команда аян замдаа мордобо. Командын бүридэлдэ уласхоорондын классай спортын мастер Аркадий Бутхаев, СССР-эй спортын мастернууд Дандар Дансаранов, Александр Чансаранов, Виктор Абрамов, Светлана Тараскина, мастерта кандидат Любовь Александрова болон хамтадаа арба гаран спортсмен абтанхай.

Мүн «Спартак» бүлгэмэй һур харбагшад Россиин Соведэй түрүү һуури эзэлхын түлөө үнгэргэгдэхэ наадаанда хабаадалсаха болоно. Спортын мастернууд Виталий Игумнов, Виктор Гуров, Эрдэн Санжиев, Буда-Зана Цыдыпов, Даша-Нима Эрдынеев, Екатерина Семёнова, мастерта кандидадууд Юлия Мельникова, Екатерина Мельникова гэгшэд, хамтадаа эдир хүбүүд, басагадай, эхэнэр, эрэшүүлэй дүрбэн команда холын аян замда гарахаар бэлэдхэл, һорилго гаража байнхай. Мүрысөөн Орджоникидзе хотодо июниин 19—20-ной үдэрнүүдтэ болохоор хараалагдана.

«Динамо» бүлгэмэй командын һур харбагшад мүн лэ Россиин Соведэй түрүү һууриин түлөө Москва шадар үнгэргэгдэхэ наадаанда хабаадахаар мордобо.

Спортын бүхы бүлгэмүүдэй дунда үнгэргэгдэхэ эдэ мүрысөөнүүдтэ шалгаржа гараһан һур харбагшад мэргэнүүдээ тодоруулхын зорилгоор РСФСР-эй түрүү һуури эзэлхын түлөө хоорондоо түгэсхэлэй наада үнгэргэхэ болоно.

Манай корр.

ТЕЛЕВИДЕНИ

Июниин 13-һаа 16 болотор

ВОСКРЕСЕНИ, 13

ХҮНГЭН ПРОМЫШЛЕННОСТИИН ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭДЭЙ ҮДЭР

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 09.25 — Үхибүүдтэ. «Бидэнэртэ шэнэ номууд ерэбэ». 09.50 — Үхибүүдтэ куклын зүжэг. «Приключения звездохода».

«Орбита». 10.50 — «Хүгжэмтэ киоск» (үнгэтэ). 11.20 — Мультфильмнүүдэй программа (үнгэтэ). 11.50 — Забһарлалга. 12.00 — Шэнэ һонин. 12.10 — «Урагшаа хүбүүд!» (үнгэтэ). 13.00 — «Советскэ Союзда алба хэнэб!» 14.00 — «Мүнөөдэр — хүнгэн промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдэй үдэр». СССР-эй хүнгэн промышленностиин министр Н. Н. Тарасов дамжуулгада хабаадалсаха. 14.15 — Хүнгэн промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдэй захилаар концерт (үнгэтэ). 15.00 — «Киногоор аяншалагшадай клуб» (үнгэтэ). 16.00 — Уласхоорондын һонин (үнгэтэ). 16.30 — «Земля Санникова» — уран һайханай фильм (үнгэтэ). 18.00 — «Время». 18.30 — Забһарлалга. 18.40 — «Танай һанамжа» (үнгэтэ). 20.00 — «Монгол орон съездынгээ урда тээ» (үнгэтэ). 20.30 — Хүнгэн атлетикээр СССР-эй чемпионат. Киевһээ дамжуулга. 21.00 — Шэнэ һонин. 21.15 — «Молодая гвардия» — уран һайханай фильм (2-дохи сери). 22.35 СССР-эй арадай артист Л. Коган наадаха (үнгэтэ). 22.50 «Хүдөөгэй час». 23.50 — Забһарлалга. 24.00 — «Время».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 10.50 — «Николай Симонов» — телефильм. 12.00 — Буряадай Гүрэнэй Ленинэй орденто оперо ба баледэй солистнуудай концерт. 12.30 — «Канун грозы» — телевизионно зүжэг.

ПОНЕДЕЛЬНИК, 14

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 09.25 — «Сын» — уран һайханай фильм. 10.50 — «Твардовскиин зохеолнууд». 11.35 — «Зураг бүхэндэ — наран!» (үнгэтэ). 11.50 — Забһарлалга. 12.00 — Шэнэ һонин. 12.10 — «Үхибүүдтэ — фильм» «Хуушан хэрэм» (1-дэхи сери). 13.15 — «Бэелһэн үльгэр домогууд» — баримтата фильм (үнгэтэ). 14.05 — «Ёһотойл хүбүүд даа!» (үнгэтэ) 15.00 — «Сын» — кинофильм. 16.30 — **«Социалис мүрысөөнэй дабшаса».** 17.15 — Эстониин ССР-эй арадай артист Хендрик Круммай концерт (үнгэтэ). 18.00 — «Время» 18.30 — Забһарлалга. 18.40 — «Эдир шүүлэй хүгжэмтэ үдэшэнүүд» (үнгэтэ). 19.20 — «Сын» — кинофильм.

Улаан-Үдэ 20.45 — Монголой Арадай революционно партиин XVII съездын нээлгэдэ.

«Орбита». 21.15 — «Бэелһэн үльгэр домогууд». Монголой Арадай Республикын мүнөө үе тухай баримтата фильм. 22.00 — И. С. Бах. Оркестртэй наадаха хоёр скрипкын концерт (үнгэтэ). 22.20 — **«Социалис мүрысөөнэй дабшаса»** 23.05 Хендрик Круммай концерт. 23.50 — Забһарлалга. 24.00 — «Время».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан Үдэ. 17.45 — Үхибүүдтэ — «Необыкновенное воскресенье» — телефильм. 18.45 — «Ты плюс я — «Весна» — фильм-концерт. 19.45 — «Монголой Арадай » — баримтата фильм.

«Орбита». 20.45 — «Саянские старты» — баримтата фильм (үнгэтэ).

Улаан Үдэ. 21.15 — «Моя судьба» — уран һайханай фильм (1-дэхи сери). 22.25 — «Саратовский оперный» — хүгжэмтэ фильм

ВТОРНИК, 15

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 09.05 — «Первый шаг» — уран һайханай фильм. 10.15 — «Г Марковай зохеолнууд». 11.00 — «Объектив» (үнгэтэ). 11.35 — И. С. Бах. Оркестртэй наадаха хоёр скрипкын концерт (үнгэтэ). 11.50 — Забһарлалга 12.00 — Шэнэ һонин. 12.10 — «Үхибүүдтэ — фильм». «Хуушан хэрэм» (2-дохи, 3-дахи сери, үнгэтэ). 14.05 — Үхибүүдэй ансамблиин концерт (үнгэтэ). 14.45 — СССР-эй арадай уран зурааша А. Пластовай зурагуудай выставкэ (үнгэтэ). 15.15 — «Они встретились в пути» — уран һайханай фильм. 16.40 «Верасы» гэжэ дуунай инструментальна ансамблиин концерт (үнгэтэ). 17.00 — «Терентий Семенович Мальцев хөөрэнэ» (хоёрдохи дамжуулга, үнгэтэ). 17.30 — Уласхоорондын конкурсын лауреат Евгений Могилевский наадана (үнгэтэ). 18.00 — «Время» 18.30 — Забһарлалга. 18.40 — «Хатараи дүрсэнүүд» — фильм-балет. 19.20 — «Первый шаг» — кинофильм.

Улаан-Үдэ. 20.30 — Телевизионно һонин. 20.50 — «Уласхоорондын шэнжэлэл» (буряадаар). 21.10 — «Газар һайжаруулга — баян тэжээлэй үндэһэ һуури» — гэһэн дамжуулга. 21.40 — «Лебединая весна» — телефильм.

«Орбита». 22.00 — И. Штраусай зохёолнуудаа концерт (үнгэтэ). 22.50 — «Терентий Семенович Мальцев хөөрэнэ». 23.20 — Уласхоорондын конкурсын лауреат Евгений Могилевскии наадана. 23.50 — Забһарлалга. 24.00 — «Время». 00.30 — Футболоор СССР-эй чемпионат. «Динамо» (М) — «Спартак» (үнгэтэ).

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 18.25 — Үхибүүдтэ — «Я ищу сказку» — телефильм. 18.55 — «Уласхоорондын шэнжэлэл». 19.15 — «Коммунист» — тележурнал. 19.45 — «Моя судьба» (2-дохи сери). 20.00 — «Радости, огорчения, мечты Ольги Корбут» — телефильм.

«Орбита». 20.30 — «Арадай уран бэлигтэн» (үнгэтэ). 21.00 — Шэнэ һонин. 21.25 — «Ёһотойл хүбүүд даа» (үнгэтэ).

Улаан-Үдэ. 22.10 — «Гоар Гаспарян» — хүгжэмтэ фильм.

СРЕДА, 16

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 09.00 — «Переходим к любви» — уран һайханай фильм (1-дэхи сери). 10.05 — «Литературна уулзалганууд» С. Михалков (үнгэтэ). 10.50 — Армениин гүрэнэй эстрадын оркестрэй концерт (үнгэтэ). 11.35 — «Амитадай буланда» (үнгэтэ). 11.50 — Забһарлалга. 12.00 — Шэнэ һонин. 12.10 — «Үхибүүдтэ — фильм». «Хуушан хэрэм» (4-дэхи сери, үнгэтэ). 13.15 — Мультфильм (үнгэтэ). 13.25 — «Нэгэн бултанай түлөө, булта нэгэнэй түлөө» (үнгэтэ). 14.10 — Р. Шуман. «Вариацинууд» (үнгэтэ). 14.20 — Футбол. «Динамо» (М) — «Спартак» (үнгэтэ). 15.00 — «Переходим к любви» (1-дэхи сери, үнгэтэ). 16.05 — «Социалис ажаһуудалай шэнжэ ба арад зоной дэлгэр һайн байдал (2-дохи дамжуулга). СССР-эй Госстроин дэргэдэхи граждан барилгын ба архитектурын Гүрэнэй комитедэй түрүүлэгшэ Г. Н. Фомин дамжуулгада хабаадалсаха. 17.15 — Армениин гүрэнэй эстрадын оркестрэй концерт. 18.00 — «Время».

Улаан-Үдэ. 18.30 — «Партиин түсэб — арадай хэрэг» (буряадаар). 18.45 — Телевизионно һонин. 19.05 — «Ярвуна» дуулана. 19.40 — «Мэргэн» — телеочерк.

«Орбита». 19.55 — «Переходим к любви» (1-дэхи сери). 21.00 — Шэнэ һонин. 21.10 — Футбол. «Динамо» (М) — «Спартак». 21.55 — «Социалис ажаһуудалаи шэнжэ ба арад зоной дэлгэр һайн байдал» (2-дохи дамжуулга). 23.05 — Армениин гүрэнэй эстрадын оркестрэй концерт. 23.50 — Забһарлалга. 24.00 — «Время».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 18.00 — «Болдиной намар» — телефильм. 18.30 — Забһарлалга.

«Орбита». 18.40 — «Бүмбэрсэг дэлхэйн залуушуул» (үнгэтэ). 19.25 — «Манаи сэсэрлиг» (үнгэтэ).

Улаан-Үдэ. 19.55 — «Шэхардуу байдал һуларуулга ба ангиин тэмсэл» (буряадаар). 20.10 — Буряадай ТВ-гэй ба радиогой арадаи инструментнүүдэй оркестрэй концерт. 20.40 — «Минии ажабайдал — хүгжэм» — телефильм. 21.00 — «Моя судьба» (3-дахи сери). 22.15 — «Жэлэй үе сагууд» — хүгжэмтэ фильм. 23.10 — «Принц и Золушка» — хүгжэмтэ фильм.

ПРАВДА БУРЯТИ[И]

Нэгэдэхи хуу[даһан] «Мүнөөдэр — хүнгэн [про]мышленностиин [хүдэлмэри]лэгшэдэй үдэр» — [...]бари. Буряадай, [...] АССР-нүүдэй, Шэт[...]ластиин ажалшадай [социа]лис мүрысөөнэй [...] «Республикын үдэр» [...]луулбари.

Хоёрдохи хуу[даһан] «Үндэр эрилтэнүүдэй [...] Б. Доржиевай, Н. [...]кын статья. «Поли[...]зин» — М. Тар[...] статья. Түрэл орон [...]

Гурбадахи хуу[даһан] «МНР-эй ажабайдал[...] удха шанартай хэ[...] Д. Батсүхын статья. [...] дэлхэйн һонин.

Дүрбэдэхи хууда[һан] Нютаг нютагай һонин [...]видениин долоон х[...] программа.

Редактор
Р. Б. ГАРМАЕ[В]

Манай адрес, телефо[н...]

Индекс: 670000, г. [Улаан-]Үдэ, ул. Ленина, 35, т[елефон]ны: приемная — 2-[...] секретариат — 2-66-76 [...]щественная приемная 2-56-62

Типография управления по делам издательств полиграфии и книжной торговли Совета Министров БурАССР H-01819. Заказ № [...]